

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterstopna polt vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7-50
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Med balkanskimi državami.

Dunaj, 5. februarja.

Iz krogov jugoslovanske diplomacije smo dobili o političnem položaju naslednjo veleposredniško informacijo:

Združena bolgarsko-srbska armada bo napela vse moči, da čim prej prisili Odrin k predaji. V kolikor je razvideti iz zanesljivih sofijskih in belgradskih poročil, je smatrali operacije pred Odrinom kot glavno akcijo obnovljene vojske. Pred Odrinom ne bodo štedile združene armade nobenih žrtve, ne bodo se bale nobenega napora, da dosežejo svoj cilj čimprej. Pred zaključkom premirja se je poveljstvo oblegovalne armade skrbno oziralo na to, da ne napravijo oblegovalni topovi preveč škod, sedaj se obzirajo seveda nehajo in tudi odrinsko prebivalstvo bo moralo čutiti na svojem imetju in telesu, da se nahaja v trdnjavi, ki hoče biti porušena z bombami in granatami, predno se izroči. Priznati je, da se turška posadka boji zelo hrabro in verjemo je, da hoče Sukri-paša raje poginiti s svojim zadnjim vojakom, predno bi kapituliral. Toda, če je Sukri-paša to res trdno sklenil, potem se je obzidal na smrt — kajti trdnjava mora v najbližnjem času pasti.

Turški ministrski svet je baje sklenil principijelno, da izroči zavezniškim Odrin, čim ga prisilijo k predaji. Ta sklep je silno po ceni zabava — svojega namena, ki leži v tem, da Turčija že nekako v naprej dekretira, da smatra kot edino ceno obnovljene vojne drinopoljsko trdnjavo, pa seveda ne bo dosegel. Zavezniški so trdno odločili postaviti po končani novi vojni znatno razširjene mirovne pogoje, glede katerih pa se ne bodo spuščali v nova pogajanja, temveč jih predložili visoki porti z lakoničnim avt.

Poudariti je, da odobrava cela Balkanska zveza stališče bolgarske vlade, ki namerava po končani vojni zahtevati mejo Midia-Rodosto. Želeli bi bilo, da se ta zahteva izpolni, ker bi se potem mnogo lažje uravnavala medsebojna limitna vprašanja.

Glede bodočih mej med posameznimi članicami balkanske zveze obstoječe faktično še nekatere diference. Imeni Bitolj in Solun jih označujejo.

Res je, da pripada po prvotnem razdeljevalnem načrtu Bitolj in tudi Ohrida Bolgariji. Razdelitev teritorija med obema državama pa je bila dogovorjena takrat, ko so bili računi glede uspehov vojne še mnogo skromnejši, kakor pa poznejši dejanski rezultati. Razdelitev teritorija je bila nadalje odmerjena na podlagi vnaprej določenih vzajemnih zavezniških dolžnosti. Tudi v tem oziru je treba konstatirati, da je na primer Srbija storila mnogo več, kakor je bilo prvotno določeno in da je zlasti sedaj pri obnovitvi vojske siguren uspeh le mogoče vsled najožjega sodelovanja bolgarsko-srbske armade.

Razdelitveni dogovori med balkanskimi zaveznicami ne tvorijo del aliančnih pogodb, temveč so stipulirani v posebnih tajnih pogodbah, katere radi njih ostale važne vsebine ni mogoče nikdar priobčiti.

Važno je dejstvo, da so nova ozemlja pridobljena v imenu cele balkanske zveze, tudi eventual. nova meja proti Turčiji bo v mirovnem instrumentu določena kot meja zvezanih držav in ne kot turško-bolgarska meja. Z drugimi besedami: celo ozemlje zahodno te meje bo šele po zaključku miru razdeljeno med zavezniške v bistro po meri, ki jo določajo prvotni razdeljevalni načrti, pa tudi po meri vojne udeležbe, uspehov, žrtve in izgub. Naravno, da bo pri tem upoštevan principijelno narodnostni princip Grkom, kar je srbsko, Bolgarom, kar je bolgarsko, Srbom, kar je srbsko. Toda povsem strogo se balkanske zavezničke tega principa ne bodo mogle držati. Bolgarija na primer dobi celo severno obal Egejskega morja z otokom Thasom, akoravno je ta obal po večini nesporno grška. Mnogo lažje bo pri obojestranski dobri volji začrtati srbsko-bolgarsko mejo. Navzlic hudi agitaciji, ki so jo v zadnjem času razvili nekateri takozvani macedonski četaški poveljniki za »bolgarsko Macedonijo«, ki ne sme biti izročena Srbiji, ostane dejstvo, da prebiva v Macedoniji po večini jugoslovanski narod, katerega jezikovna individualnost je še tako malo razvita, da ga morejo reklamirati za sebe i Srbi i Bolgari. Nesporno je bilo v zadnjih desetletjih bolgarsko asimilacijsko delovanje uspešneje kakor srbsko, razlika med »Srbi« in »Bolgari« pa obstoja tudi še danes bistveno v tem, da

je Bolgar oni, ki se prištevajo eksarhistični cerkvi. Srb pa je patrijarhist.

Te razlike pa ne morejo priti v poštev, kadar gre za to, da dobi Srbija, ki je morala resignirati na pristanišče ter je v interesu evropskega mira in tudi v velikem interesu svoje zavezničke Bolgarske, katera je prevzela za gotove slučaje napram Srbiji velike obveznosti, priznala ustanovitve Albanije, primerne rekonstrukcije. Bolgarska jih bo tem lažje dala, čim dalje se bo njeno ozemlje razprostiralo proti vzhodu.

V interesu trajnosti in solidarnosti balkanskega saveza se je t. j. dno nadejati, da bodo vse te sporne zadeve v splošno zadovoljnost poravnane. Po definitivni razdelitvi pa bo skrbeti za ojačanje Balkanske zveze. Dosedaj temelji naša konfederacija na aliančnih pogodbah, sklenjenih med Bolgarijo na eni strani in vsako posamezno izmed ostalih treh članic na drugi strani. Srbija in Grška ste torej zaveznički le indirektno. To bo treba izpopolniti in današnji obisk grškega ministrskega predsednika Venizelosa v Belgradu velja morda v prvi vrsti temu vprašanju.

Vse aktualne zadeve balkanske zveze dozore še spomladi. Računati je, da bo vojna še tekom februarja končana. Potem pa potrebujejo balkanske države miru, da si uredijo svojo razširjeno domaćijo. Z veseljem je zato pozdraviti nade, ki jih stavijo evropski politiki v izmenjavno lastnoročniš pisem med Dunajem in Peterburgom. Mi, balkanski Slovani, se pa pri tem vendar ne moremo obrniti neprijetne slutnje, da bomo tudi mi — če ne predvsem mi — plačevali stroške evropskega miru. Padla je beseda, da bodo pasovi, kateri naj zvežejo nekoliko razpoko dunaj-peterburško prijateljstvo, rezani iz žive srbske kože. Upajmo, da se ta strah ne uresniči — ker se da prijateljstvo med Rusijo in Avstrijo doseči trajnejše in sigurnejše, kakor pa po poti, ki vodi preko krajev, v katerih so pred nedavnim krvaveli jugoslovanski junaki za narod in svobodo....

O „dokazih nesramnosti“.

V Celju, 4. februarja.

V mariborskem listu »Straža« št. 13 z dne 3. februarja beremo sledeče stavke:

»Povej zdaj enkrat jasno, zakaj gre.«

»Podli ljudje bi mogli misliti — iz kratka, stvar je sledeča: Znano ti je, da se rad vadam v francoščini.«

»To mi ni znano.«

»Ali, draga žena, to je vendar res.«

»Jaz o tem ničesar ne vem, meni nisi o tem nikoli nič povedal.«

»Torej — sem in tam — samo če je ravno priložnost — posvečim rad svoje znanje tega elegantnega in krepostnega jezika.«

»Hm, je dejala gospa, »ali smem vprašati, kdaj si se seznanil s tem krepostnim jezikom?«

»V Parizu pred mnogimi, da, mnogimi leti.«

»In na kak način posvečuješ svoje znanje tega jezika?«

»S čitanjem književnih umotvorov, romanov in tako dalje. Ko sem obiskal Molyneuxa, sem imel v svoji torbici tak roman in — na nesrečo — sem ga samo pozabil.«

»In samo zaradi tega si tako razburjen, ker si pri Molyneuxu pozabil francoski roman? Hm —«

»Ne razumi me napačno, ljuba žena. Jezi me le to, da je zdaj v Molyneuxovi hiši tisti nesramni žurnal — na naslovnem listu romana pa je zapisano moje ime.«

Gospa Soper je svojega moža s pogledi skoro prebodla.

»Knjiga je torej nesramna?« je vprašala.

»Nesramna?« je ponavljal škof.

»Veš, ljuba žena...«

»Ali bi te bilo sram, če bi te kdo videl čitati to knjigo. Govori resnico! Ali bi te bilo sram, če bi tvoji otroci videli tisto knjigo v tvojih rokah?«

»Seveda bi ne videl rad, če bi otroci... ki so še tako mladi...«

»Kako se roman imenuje?«

»Imenuje... naslov, da, je... francoski... ne vem več dobro...«

»O čem govori ta roman?«

»O... nekem gospodu in o... neki dami...«

»Da... to se pravi... ona je bila poročena z nekim gospodom.«

»Torej nastopa v romanu še več gospodov? Koliko pa?«

»Ne vem... prišel sem šele do petega poglavja.«

Gospa je napravila obraz, da se je na njem zrcalila vsa ogorčenost njene duše.

»Že vidim,« je rekla, »da si čital svinjski roman in da te je res lahko sram. Kaj bodo rekli, če najdejo ta svinjski roman in na njem tvoje ime, ime škofa...«

»Če tisti pisec to izda, potem... sem izgubljen. Ah, ljuba žena!«

Gospa ga je srdito zavrnila.

»V takih razmerah ne maram slišati imenovanja, ki ti tako gladko teče z jezika.«

Za trenutek je vladal molk; potem je rekla gospa:

»Mož — zaradi tvojih otrok in

so krivice nemške večine nasproti Slovincem neznosne, naravnost nepopisne. Slovenski narod tega ne more nikoli zamlčati in narodna stranaka je zato tudi nemške krivice vedno bičala, doslednejše in stvarnejše ko dr. Benkovičeva knjižica, in bo ta boj nadaljevala. Seveda se noče vezati v to svrhu na gotovo taktiko za vse slučaje, najmanj pa na nepremišljeno oviranje vsakega dela v deželnem zboru. Da se v narodnem, kulturnem in celo popolnoma gospodarskem oziru Slovence prikrašuje, o tem se nimamo z dr. Benkovičem nič prerekati. Očitati mu moremo celo, da je težo teh krivic premedlo opisal. V ostalem pa moram izreči v celoti o spisu dr. Benkoviča svojo odkrito sodbo, nikakor ne iz nasprotja zoper pisatelja, da bi bilo boljše za štajerske Slovence, ako bi dr. Benkovič s to knjižico ne prišel... Zračnil je namreč napačno v našo sramoto, da plačamo le 13 do 15 odstotkov deželnih stroškov, dobimo pa za naše narodne potrebe 9 odstotkov, torej na leto za 1 milijon kron premalo. Dr. Negri in z njim vsi Nemci pa se smejejo, rekoče: Prijatelji dr. Benkovič, dobro si se odrezal; Nemci smo vedno Slovincem očitali, da plačajo samo 11 odstotkov k deželnim stroškom in Slovinci so protestirali zoper našo trditve. Ti, kruti vodja slovenske obstrukcije, si pa nam sedaj prvi izmed Slovencev priznal, da še po vašem lastnem računu ne plačate mnogo več. Ujel si se, dr. Benkovič; Slovinci dobite 9% deželnih stroškov že za narodne namene in ako se odšteje od takozvanih (po dr. Benkoviču) nevtalnih izdatkov (za urade, šole bolnišnice, ceste) ena tretjina za Slovence, torej izmed 45% okroglo 15 odstotkov, se vidi, da stanete vi Slovinci deželo okroglo 25% vseh letnih izdatkov, plačate pa nam po dr. Benkovičevem računu 13 do 15 odstotkov; torej dobite za 10 odstotkov ali za dva milijona kron na leto preveč... Če bo dr. Benkovič sto let deželni poslanec, ne bo mogel popraviti velike škode, ki nam jo je s svojo nesrečno nemško knjižico napravil.

Mislimo, da nam ni treba izgubljati veliko besedi. Vsak bralec bo sam ob sebi odobril »Stražino« pisavo in se vprašal: ali ni v slovensko-klerikalni stranki na Spodnjem Štajerskem res nobenega poštenega človeka več? Drugače bi vendar moral biti upor proti falotom, ki na tako

tvoje žene je treba, da dobiš tisto knjigo nazaj.

»A kako?«

»Nekaj bistroumnosti je treba in vse pojde. Na vsak način mora iti.«

XXVIII.

Irvin Molyneux ni imel samo sorodnike, katere je njegov zločin hudo potrl, marveč je imel tudi sosed, seveda sosed, s katerimi ni nikoli občeval, ker nista marala novih znanstev niti on niti njegova žena.

Tako na desni, kakor na levi strani hiše št. 47 je stala mala vila. Na prebivalce hiše št. 49 je usoda gospe Molyneux napravila tak vtisk, kakor da se je v ulici pojavila kuga: čez osemindvajset ur so bila okna zagrnjena, v hiši ni bilo več žive duše, na vrtnih vratih pa je visela tablica, naznanjujoča, da se vila da v najem ali pa prodaja.

Molyneuxov sosed na levi strani, na štev. 45, je bil sloveči signor Dado di Fresco. Ta je bil tedaj na vrhuncu svoje slave; na stotisoče gramofonov je vsak večer pelo njegove skladbe arije. Če je nastopil v gledališču Covent Garden ali v New Yorku, v Parizu, v Berlinu ali na Dunaju, so bili že tedne poprej vsi sedeži razprodani. Bil je prvi tenor sedanjice dobe. A ne samo da je bil njegov glas brez primere, tudi igrati je znal: tudi najbolj flegmatični poslušalec je trepetal kakor bilka v vetru če je Dado di Fresco na odru prisegal večno ljubezen ali celo umrl.

(Dalje prihajajo.)

LISTEK.

Škrivnost hiše št. 47.

Roman.

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Dalje.)

Iztrgala mu je sešitek iz rok in je z jeznim glasom čitala:

»... Tedaj je nastopil bedforski škof. Javna tajnost je, da so tega prevzvišenega gospoda v mladih letih imenovali njegovi sošolci »Naso«, bodisi ker je njegov nos tako izredno razvit, bodisi ker je imel navado, da je svoj nos vedno vtikal v zadeve svojih tovarišev. Še danes je obseden od tega duha radovednosti, dasi zavzema visoko dostojanstvo...«

»Ali so te v šoli res imenovali »Naso«, he?«

»Jaz... jaz...« je jecjal nesrečni škof.

»Torej res! In — Bog vedi! — zaslužil si to!«

Ne da bi se zmenila za škofovo moralno ogorčenje, je začela gospa čitati drug odstavek.

»... Da se dobi jasen in nepristranski vpogled v ta čudni slučaj, je treba uvaževati, da se vse sumljive okoliščine naslanjajo na izpoved ene same priče. Ta priča je škof bedforski. Ali je pa ta priča popolnoma zanesljiva? Ali je popolnoma nepristranska? Ali nima ničesar prikri-
vati?«

»Zena... na potovanje pojdeva,« je zaklical škof. »To je strašno, to je sramotno, to je škandalozno. Ta človek me gotovo kdo ve zakaj sovražil! Kdo je ta Feliks Chapel? Od kod ve vse te posumnosti. Saj so vse zlagane ali od kod jih ve?«

»V uvodu romana je zapisano, da stanuje Feliks Chapel sedaj v ulici Hiacint št. 47, torej v Molyneuxovi hiši.«

»Tam stanuje!« je vzkliknil škof in je postal ves blede. »To je še huje: zdaj bo...«

Škof je umolknil, a njegova žena ni umaknila pogleda od njega.

»Kaj bo zdaj?« je vprašala.

»Ni — ni — nič,« je jecjal škof.

Žena ga je pazno ogledala od vseh strani in energično rekla:

»Kaj pa imaš še na vesti?«

»Jaz — na vesti,« je ogorčeno vzkliknil škof. »Hvala Bogu, jaz nimam ničesar na vesti; jaz izpolnjujem vedno vse svoje dolžnosti...«

»Da, da, da,« ga je prekinila žena, »vse to vem že davno — a povej zdaj brez ovinkov, česa se bojiš.«

»Ničesar se ne bojim,« je izjavil škof, »a spriči nesramnih namigavanj v tem romanu se ob sebi razume, da mora moji značaj ostati vzvišen nad vsak dvom.«

»Nad kateri dvom?«

»Hotel sem reči, da še možnosti ne sme biti, da bi kdo vrgel le najmanjšo kepico blata na moje ime.«

drzen način slepijo po »Straži« in »Slovenskem Gospodarju« tisoče in tisoče nepoučenih ljudi, neizogiben.

Vojna na Balkanu.

Odrin.

Kakor smo poročali že včeraj, je trajalo tudi predvčerajšnjem bombardiranje Odrina celo noč od torka na sredo. Bolgari so zasedli vas Panukli, kjer je poskusila posadka izpad iz trdnjave. Posadka se je morala z velikimi izgubami zopet vrniti v trdnjavo. Tudi včeraj se je obstreljevanje nadaljevalo ves dan, nekateri turške utrbe pa sploh niso več odgovarjale, druge utrbe so sicer odgovarjale, njih ogenj pa ni imel nikakršnega uspeha. Glavno nalogo pri obstreljevanju Odrina, je prevzela srbska artilerija, ki je poslala tja mnogo novih oblegovalnih topov in še eno divizijo, tako da je naraslo število srbskih vojakov pred Odrinom na 70.000 mož. Celó iz Carigrada prihajajo sedaj poročila, da je položaj v trdnjavi zelo resen. Predvčerajšnjem ob 8. zvečer je dospela iz Odrina v Carigrad brezlična brzjavka, da so oblegovalci ves dan obstreljevali mesto in da je padlo v mesto 138 granat in 11 šrapnelov. Število pač ne bo zelo natančno. Ubilih je bilo v mestu samo osem prebivalcev, 10 pa jih je bilo ranjenih. Tudi to število najbrže ne bo odgovarjalo resnici, sploh pa molči ta brzjavka o izgubah turškega vojaštva. Brzjavka pa priznava, da je začelo 53 hiš goreti in da oblegovalci z bombardiranjem še niso prenehali. Požar v Odrinu pa mora biti še mnogo silnejši, ker prihaja iz Svilena poročilo, da vidijo tam požar celo po dnevu in vendar je Svilen oddaljen od Odrina kakih 35 km v zračni črti.

Kakor poročajo iz Sofije, je popolnoma nemogoče dobiti kake podrobnosti o dogodkih na bojiščih, ker je general Savov vsa bojišča popolnoma zaprl za vse poročevalstvo. Bolgarsko vojno ministrstvo je do sedaj objavilo samo dve kratki poročili o nadaljevanju in poteku bombardiranja Odrina, v ostalem pa se brani dati informacije. Tudi vojno ministrstvo principijalno ne demantira nobene vesti, ki prihaja z bojišč, da ne bi vzbudilo med prebivalstvom prevelikega zaupanja. Kljub temu je razpoloženje v Sofiji zelo zaupajoče in samozavestno. Nobeden ne dvomi, da bo tudi to pot bolgarsko orožje sijajno zmagovalo in vse govori o skorajšnjem pohodu zmagovite bolgarske armade v Carigrad. Sicer pa dvomijo tudi v Sofiji, da bo poveljnik Odrina, Šukri paša, predal mesto, nasprotno, so vsi prepričani, da Šukri paša Odrina ne bo predal niti če bi se udala turška vlada v bolgarske zahteve. V Sofiji se boje tudi, da bo do Turki, če pride do skrajnega, pomorili vse Bolgare, ki se nahajajo v Odrinu. Splošno pa zahteva vsa javnost, da se bolgarska armada ne ustavi na polovici pota in da mora zavzeti tudi Carigrad. Tudi vojaški krogi soglašajo s to zahtevo. Kabinetu Gešov sicer pripisujejo preveliko popustljivost, toda v sedanjem trenutku bolgarski kabinet ne more ustaviti operacij, dokler niso uspešno končane. Splošno zaupanje v zmago je tako veliko, da javnost niti ne misli na to, da bi se mogla vojna ponesrečiti. Enako razpoloženje vlada tudi v armadi, kar je najboljši porok za zmago bolgarskega orožja. Kar pa se tiče razmerja Bolgarske armade in Romunske, ne smejo časopisi o tem razmerju ničesar pribočiti.

Kako odločno in premišljeno dela bolgarsko vrhovno poveljništvo na padec Odrina, je razvidno tudi iz sledečega slučaja, ki se zdi sicer na prvi pogled nekoliko neusmiljen, vendar pa lahko izdatno pospeši padec Odrina, pred vsem pa prepreči eventualno možne komplikacije. Začetkom novembra je odposlal nemški Rdeči križ ekspedicijo za bolne in ranjene v Odrinu. Ekspedicije pa v Sofiji niso pustili naprej. Zaman se je trudil nemški poslanik in končno se je celo nemška cesarica, pod katere protektoratom stoji Rdeči križ, obrnila na bolgarsko vlado, da dovoli ekspediciji pot v Odrin. Prošnja nemške cesarice je bila zavrnjena in bolgarska vlada ji je izrekla svoje obžalovanje, da ne more ustreči njeni želji iz taktičnih ozirnov. Ekspedicija se je nastanila v Plovdivu, kjer ji je izročena skrb za turške bolnike in ranjence.

Skader.

Neverjetno si nasprotujoče vesti prihajajo danes iz Skadra. »Lokal-anzeiger«, ki se rad solni v zmagah Turčije na papirju, priobčuje brzjavke iz Rima, glasom katerih so napravili Turki pred par dnevi izpad iz Skadra ter občitno udarili srbsko in črnogorsko oblegovalno armado. Baje so Turki s pomočjo Albancev ujeli dva srbska bataljona, ki so jih pa proti obljubi, da se ne bosta udeležila nadaljnjih bojev, zopet izpusti-

li. Turki so napravili pri tem velik plen. Iz Drača so morali poslati Srbi nove pomožne čete za oblegovanje Skadra.

Iz Cetinja pa poročajo, da je pričakovati v najkrajšem času, da se Skader preda. Baje je tozadevno poslal poveljnik Hassan Riza beg že odposlanca k srbsko-črnogorskemu vrhovnemu poveljstvu.

»Vossische Zeitung« zopet poroča z Dunaja, da je krožila včeraj zvečer v zelo dobro informiranih krogih kot popolnoma zanesljiva vest, da je

Skader včeraj popoldne padel. Vršil se je prej še strahovito ljut boj, ki je bil za turško posadko nesrečen. Skadrski poveljnik Hassan Riza beg je bil baje umorjen. Seveda tej vesti še nikakor ni mogoče verjeti ker so do sedaj izostala vsa nadaljna poročila.

Srbi v Draču.

Malo pomirjačoče so vesti, ki prihajajo preko Rima iz Drača. Naravno je sicer, da so začeli Srbi v Draču pobirati vojni davek, to stori skoro vsak zmagovalec, vendar pa je v tem postopanju tudi skrita nevarnost. Iz Drača poročajo, da je srbska oblast brez prejšnjega naznana uvedla vojni davek nad že obstoječim 11% uvoznim davkom na sol, petrolej, vžgalice, cigaretni papir, sladkor, kavo in surogate, čokolado, oljčno olje, pivo, vino in likerje. To dejstvo samo na sebi ni prav nič presenetljivo, bolj pa je presenetljivo drugo poročilo iz Rima.

Neka odlična srbska oseba, ki se je mudila nekaj časa tudi v Draču, se je baje izrazila proti poročevalcu »Tribune«, da Srbi ne bodo zapustili Drača. Drač tvori kos srbske domovine in je bil zavzet s krvjo srbskih junakov. Drač mora ostati Srbom in naj bodo politične in mednarodne posledice katere koli. Če nas hoče Avstro-Ogrska preganiti z bajoneti, — je zatrdil oni odlični Srb. — naj to poskusi. Upirali se bomo do zadnjega moža. Ustvarili smo že, celo proti volji kralja, skupine čet za slučaj, da bi se kralj Peter udal zahtevam vlesil.

Albanija.

V diplomatskih krogih se zatrjuje, da se londonska konferenca veleposlanikov v vsaki svoji seji bavi z vprašanjem meje prihodnje Albanije, da pa še niso premagane vse težkosti, ki so nastopile že začetkom pogajanj. Rusi podpirajo še nadalje zahteve Srbije in Črne gore, med tem ko zahteva Avstro-Ogrska, kakor znano, Skader in Prizren za prihodnjo Albanijo. Sedaj obravnavajo veleposlaniki že dva meseca o teh vprašanjih in vendar še niso prišli niti za korak naprej. Končno bo vendar treba poslati znanstveno komisijo v Albanijo, da se bo prepričala, da so te neodkritke pokrajine, deveta dežela, kjer se cedi med in mleko za diplomate.

Poveš slov. prostovoljcev.

(Napisal M. Č.)

(Dalje.)

Tekom svojega bivanja med brati Črnogorci sem imel mnogokrat priliko, opazovati Arnavte, mnogo sem čul o njih od Črnogorcev, ki so po več let živeli med njimi in zato mislim, da ne bo odveč, ako se na tem mestu tudi pri njih nekoliko pomudim.

Arnavti, s katerimi sem prišel v dotiko, pripadajo večinoma plemenu katoliških Malisorov. Črnogorci jih zovejo »Kačake«. Odlikujejo se po vitkem stasu, ženske pa so večinoma le srednje visokosti, mnoge izmed njih prave krasicice. Velike, črne oči gledajo naivno nagajivo v božji svet, prijazne so, a resne. Goste, kakor ogelje črne lase, nosijo zvite po ruto. Tudi moški so večidel lepi ljudje. Obraza so bledega, podolgovatega, lase imajo sprejdi na kratko ostrizene, zadaj pa jim valove celi kodri na tilnik izpod plitve bele čepice. Dolge, bele, črnoobrobline hlače se tesno oprijemljejo udov, za pasom se jim svetijo samokresni in pasovi patron. Brezdomno bi tudi marsikatero civilizirano evropsko punco očaral pogled na takega vojnika, ko stopa ponosen, svoboden, z repetirko na rami po svojem divjem skalovju. Simpatičen bi bil Albanec, ko bi imel stasu primerno plemenito dušo, a te boš zaman iskal pri njem. Že na obrazu se mu čita nekaj lovkega, divjega, zverinsko krvoločnega.

Noben pravi Črnogorec, ki po bližje pozna Arbanase (črnogorski izraz za vse Albance sploh), jim ne bo zaupal. Značilna za črnogorski pojem o Albancih je sledeča zgodba, koje sem bil sam priča.

Gotovo se čitatelji spominjajo onega večera, ko sva prenočila s tovarišem v arnavtski kuli, kjer se je nahajal vojni minister z generalnim štabom. Takrat je došel v mraku

vpliven albanski šef v kočjo in povabil vojnega ministra in brigadirja Kusovaca na večerjo. Pravil je, da je zaklal dva janca in da je pojedil že pripravljena. Ne vem, ali povabljenca res nista imela časa, da se odzoveta vabilu vem le to, da sta sporočila Arnavtu, da vsled pomanjkanja časa hvaležno odklanjata povabilo in on je ponujal deset kron okrog volnikom, če ga kdo spremi do njegove, pol ure oddaljene kočje. Pravil je, da ponoči nerad hodi sam domov, ker se boji turških tolovajev, a nihče ni hotel sprejeti njegove ponudbe, tako, da je hoče-noče, moral odlaziti sam, brez spremstva.

Prihodnji večer smo pa baš mi prostovoljci, čeprav neradi, zvedeli, da so postirane turške baterije le pol ure od nas. Ne bom sumničil onega Albanca, da je hotel spraviiti vojnega ministra in brigadirja v kako zasedo, akoravno sem za svojo osebo prepričan, da ni imel bogve kako plemenitih namenov, povedal sem to zgodbo le radi tega, ker pokaže v jasni luči, kako mnenje imajo Črnogorci o Arnavtih sploh. Ne iz strahu pred Turki ga ni hotel nihče sprejeti domov, temveč iz strahu pred zavratnim napadom od strani Albanca samega.

Noben Arbanas ni smel priti v taborišče črnogorske vojske, če ga niso poznali kot povsem zanesljivega prijatelja. Mi prostovoljci niti v bližino tabora nismo pustili Arnavtov, čeprav se jim je po orožju poznalo, da se bijejo na strani Črnogorcev proti Turkom. Kdo bo pa tudi zaupal ljudem, med katerimi se najdejo taki, ki so na Cetinju od vojne uprave oreli orožje in municijo, potem pa samo čakali na ugodno priliko, da obrnejo cevi proti Črnogorcem. Že gori enkrat sem seznanil čitatelje s takimi vjetniki in oni niso tvorili samo izjeme, kakor sem čul iz popolnoma verodostojnih virov.

Naš slovenski pregovor pravi: »v lepem telesu biva grda, pokvarjena duša« in te besede veljajo, če le kje, gotovo za Albance.

Resnici na ljubo pa moram zopet priznati, da niso vsi enaki. Mnogo Malisorov se bje še sedaj v črnogorski vojski proti skupnemu sovražniku in slišal sem veliko lepega o njih. Vse jih čisla kot pogumne in drzne vojnike, a ne zaupajo se jim v bojih nikdar odločilne postojanke, ker je splošna sodba, da so zmožni ob prvi pripravi priliki obrniti orožje proti dosedanjim sobojnikom. Naj se povzdigujejo Albanci po nemškem časopisu v deveta nebesa, naj se obešajo njihove vrline na veliki zvon cerkve sv. Štefana na Dunaju, jaz sem dobil le slab vtisk o njih. Z gotovostjo lahko trdim in prepričan sem docela, da bi vsaka druga vojska, ki bi imela z njimi opravka, še vse drugače postopala proti njim, kakor delate srbska in črnogorska vojska.

Zavratnežev in krvolokov po mojem mnenju noben kulturen človek ne mara. Izjemo naj že delajo zaradi mene nemški diplomate.

Dovolj bodi o Arnavtih.

Med veselim petjem in ukanjem je odšel naš bataljon dne 26. novembra zgodaj zjutraj iz Leša. Izvedeli smo, da odkorakamo proti Tarabošu in veseli smo bili, ker smo se že začeli dolgočasiti v Lešu.

Ob osmih zjutraj smo dospeli v Medovo in tam se nam je pridružila četa ameriških črnogorskih sokolov v uniformi. Založili smo se s slanino in kruhom in po kratkem odmoru odšli dalje.

Vsi bataljoni, ki so taboreli v Lešu in Medovi, so se dvignili na pot proti Tarabošu, le v Medovi smo pustili peščico vojakov poleg srbske vojske. V Lešu pa so ostale srbske divizije.

Hotili smo po isti poti, kakor smo došli izpod Črnege vrha v Medovo. Vroč dan je bil, morje skoro popolnoma mirno. Bataljon za bataljonom se je vil v enostopu po morskkih sipinah v nedoglednih vrstah.

Celi dan smo potovali v hitrem pohodu brez odmora, le okrog pol dne smo posedli za par minut, da smo povžili slanino in kruh.

V mraku smo dospeli v zapuščen arnavtsko vasio blizu onega bojišča, kjer so Črnogorci prvič po našem prihodu v tabor klestili Turke. Prebivalci vasio so bili muslimanski Arnavti in ti so pobegnili iz strahu pred črnogorsko vojsko, najbrže vsled tega, ker so imeli slabo vest. Prenočili smo torej v izpraznjenih kočah.

Ob štirih zjutraj naslednjega dne smo odrinili dalje in ob zori došli na breg Bojane, kjer smo se ustavili.

Vsa ostala vojska je prišla za nami, pehota, topništvo in tren, tako, da je kar mrgolelo vojaštva na levem bregu Bojane, prav tam na okoli, kjer sva midva pred približno štirinajstimi dnevi dospela v taborišče južne črnogorske armade.

Začel se je prehod vojske iz Bojano. In s kakimi sredstvi!

(Dalje prihodnje.)

Štajersko.

Iz Trbovelj. Tukaj je zbolelo blizu 50 rudarjev na legarju. Ponavljajo se še vedno novi slučaji, tako, da je občinska izolirnica prenapolnjena. Danes je občina brzjavila Rdečemu križu za poljske barake in usmiljenke. Da je legar izbruhnil, je največ kriva nesnaga po rudniških hišah in slaba hrana. Nasvetujemo našemu okrožnemu zdravniku dr. Kepi, da bi se malo bolj zanimal za zdravstveno stanje naših rudarjev, za stanovanja in straniščne prostore. Ker tukaj bi bilo res hvaležno polje za njegov človekoljubni poklic. Pa kaj koristi, ker je vsaka beseda »bob ob steno« in odgovorni faktorji vedno šele po toči zvoni.

Iz Trbovelj. Rokodelska zadruga za laški okraj je priredila od 7. do 31. januarja tukaj strokovni podučni tečaj za krojače. Strokovnega učitelja Kauerja je poslal štajerski obrtnospesovalni urad. Tečaj je obiskovalo 14 krojačev.

Iz Celja. Graško nadsodišče je imenovalo pravnega praktikanta pri tukajšnjem okrožnem sodišču dr. F. Gossletha p. l. Werkstätte na za avskuitanta.

Iz St. Jurja ob J. ž. Napredno politično društvo za St. Jur in okoli priredi v nedeljo dne 9. februarja javen društven shod na Kalobju. Govori o obstrukciji v štajerskem deželnem zboru in raznih gospodarskih vprašanjih dr. Jos. Zdošek iz Celja.

Iz St. Jurja ob Ščavnici. Dne 9. januarja je zgorelo Tereziji Cvetko celo domovanje in 30. januara gospodarsko poslopje Jožefa Jurinca v Berkovcih. Orožniki so dobili kot požigalca 10letnega dečka Alojzija Repa. Dečko je zanemarljivo in se raje potepal po ulici, tudi ni maral delati. Ko sta orožnika mladega nepridiprava prišla, se je branil z rokama in nogama in ju je v roke grizel. Tako se godi z deco, ki nima strogega nadzorstva doma in v šoli!

Iz Kostivnice. Gospodu Janku Ozmecu, nadučitelju v Kostivnici, je v ponedeljek 3. t. m. umrla nagle smrti hčerka Milenica v polpetem letu svoje starosti.

Komu se godi dobro na Spodnjem Štajerskem? Pisatelj Ljudevit Furlani pripoveduje v svoji knjigi: »Uvod v praktično politiko« sledeče: »Poznal sem duhovnika, ki je vse do pičice verjel, kar so ga v bogoslovnici učili. Ko se je govorica zasukala na razne stanove, je ponosno dejal: Dominus vobiscum še ni nikoli kruha stradal, et cum spiritu tuo pa že večkrat. V tem je tičala zanj vrednost in važnost duhovskega stanu.« Istega naziranja je najmanj 99% naših »gospodov«. Urinili so se v javnost, deloma, da bi si priborili čim lepših far in cerkvenih korit kot »braničelji vere«, deloma pa, da bi si romajšo ljudstvo zamotili. Kajti če bi začeli naši kmetje in še bolj naši mali posestniki, kočljarji, študirati sijajne gnotne razmere svojih »duševnih očetov« — bi bilo duhovniškega političnega vodstva marsikje konec. Statistika nas uči, da ima na Sp. Štajerskem 21.874 malih posestnikov komaj 45.627 ha zemlje; na vsakega pride torej komaj 2 ha. Razumljivo je, da morajo ti kočljarji trdo delati, da sebe in svoje mnogoštevilne družine preživijo. Ako računimo povprečno na vsako rodino 5 glav, vidimo, da uživa več kot 100.000 ljudi skromne sadove 45.627 ha zemljišča. Sedaj pa pogledimo, kako je z gg. duhovniki! Na Sp. Štajerskem imamo posvetnih in redovnih duhovnikov skupaj 262 (po stanju l. 1910); in ti uživajo pridelke in dohodke 20.705 ha cerkvenih zemljišč! 262 duhovnikov brez rodbin in še z velikimi stalnimi plačami in drugimi dohodki ima užitek od zemljišča, na katerem se po zgornjem vzgledu živelo najmanj 50.000 ljudi. Iz tega se vidi, zakaj se naši »gospodje« tako zelo boje — francoskih razmer in zakaj v enomer kriče po svojem časopisu, da je »vera v nevarnosti«.

Slovensko glasbeno društvo v Mariboru priredi svojemu v Ljubljano odhajajočemu prijatelju »Loji« v torek, 11. t. m., v Narodnem domu poslovnih zabavnih večer. Nr. Neudl, sodnik, je namreč premeščen v Ljubljano, ker mi na Štajerskem slovenskih sodnikov seveda ne rabimo.

Akademsko tehnično društvo »Tabor« v Gradcu naznanja, da se vrši njegov III. redni občni zbor v soboto, 8. t. m., v društvenih prostorih z običajnim sporedom. Začetek točno ob 8. zvečer. Slovanski gostje dobrodošli!

Drobne novice. Iz Laškega trga. Dne 30. januarja je povozil tržaški brzovlak na progi med postajama Laški trg in Rimske toplice železniškega delavca Suhavožena. Stroj ga je zgrabil in na kosce raztrgal. — Iz Maribora poročajo, da je obiskoval tam različne stranke nek človek, ki se je izdaljal za agenta neke tržaške veletrgovine s kavo. Nabral je več naročil. A stranke so

dobile vsled teh naročil po povzetju namesto kave — brinjeve jagode. — Iz Orehove vasi pri Račah poročajo, da bi morale biti že julija leta 1912. občinske volitve, a župan, državni poslanec Pišek, jih bojša iz strahu pred svojimi nasprotniki zavlačuje. — V Šoštanj se je naselel kot nemški odvetnik neki dr. Karel Petritschek. — Iz Maribora. Tu je umrl krovac in hišni posestnik Rudolf Blum, 73 let star. — Iz Laškega okraja poročajo, da se je pojavil tam znani cerkveni tat Franc Drevišek. Pri Sv. Jurju nad Hrastnikom je s krampom pušal cerkvenemu nabiralniku in odnesel 15 K; vrhu tega je odnesel iz ročnega nabiralnika štir krono drobiža. Orožniki ga pridno iščejo. Drevišek je še le pred kratkim bil iz celjskega zaporu odpuščen. — Iz Brežic. V Seli sta se sprla posestniška sina Janez Zavrič in Anton Celin. Ta je zgrabil nož in ga porinil Zavriču v hrbet s tako silo, da so ga komaj iz rane dobili. Ranjenca so spravili v brežiško bolnišnico. — Iz Gornjega grada. V spodnjem trgu sta se stela dne 29. januarja zvečer dva kmečka fanta. Pri pretepu je udaril eden, neki Reter, svojega tovariša z žebli okovano latno po glavi in obrazu. Žebli so šli napadencu v meso in povzročili hude rane. Suroveža so že djali v zapor.

Koroško.

Goljuf. Dne 3. t. m. se je posrečilo beljaški policiji prijeti Rajmunda Riederja, ki ga je delj časa iskala. Imeli so ga tudi že v policijskem listu in ga je tudi orožništvo zasledovalo zaradi raznih goljufij. Oddali so ga okrajnemu sodišču.

Smrtna nesreča. Dne 1. t. m. je vozil 32letni posestnik Pirovec iz Gorice v občini Žitaraves za najemnika Antona Lesjaka v Globasnici opravo za gostilno. Popoldne je prišel v gostilno in zahteval četrta vina. Ker Lesjak še ni imel vina pripravljene, je šel Pirovec v vežo, kjer je stal s 100 litri vina ter zavil ta sod sam po stopnicah v 2 in pol metra globoko klet. Pri tem pa mu je spodrsnilo in sod je šel čez njega. Pirovec se je kljub temu še pobral in prišel do prve stopnice, kjer pa se je moral ustaviti. Anton in Fran Lesjak sta ga peljala v kuhinjo, ko pa so mu dali piti vode, mu je prišla kri skozi nos in ušesa. Umrli je, predno je prišla zdravniška pomoč, v par minutah. Krivda na tej nesreči ne zadeva nikogar.

Primorsko.

Tat starec. 80letni Valentin Jazbič iz Komna je pregovoril svojega znanca, s katerim se je slučajno sešel v Trstu, da sta skupaj prenočevala. Ponoči je ukradel svojemu tovarišu iz denarnice, katero je imel ta pod zglavjem, 1400 kron in pobegnil. Jazbiča so aretirali na kolodvoru v Gorici ravno ko se je hotel odpeljati v Videm.

Zrtev blazneža. Včeraj dopoldne je nenadoma zblaznel delavec Marega v Gorici. Odprl je okno in začel streljati z revolverjem. Njegova soprogata je poklekala sosedla Pertota, da bi jo moža pomiril in mu vzel orožje. Marega pa je ustrelil na Pertoto trikrat, predno je prišel ta do njega. Vse tri kroglice so zadele in Pertot je obležal mrtev. Po hudem boju šele se je posrečilo, da so blazneža zvezali in odpeljali v blaznico.

Nesreča na morju. V tržaškem zalivu je trčil vsled silne megle Lloydov parnik »Nippon« v laško jadrnico »Agneze«. Jadrnica bi bila popolnoma porušena, če bi ne bil kapitan parnika v zadnjem trenutku opazil nevarnost in ukazal strojniku z vsa silo nazaj. S tem je trčenje toliko oslabil, da je jadrnica samo lahko poškodovana. Vsled velike megle se je zgodilo tudi več manjših nesreč, vsi parniki pa so imeli velike zamude.

Ukradeni kuponi. Neki Dunajčan je poslal pred par dnevi nekemu znancu v Trst pismo, v katerem je bilo več kuponov, ki so bili vredni 1551 kron. Naslovljenec je pismo dobil, toda kupone je med vožnjo nekdo iz pisma ukradel.

Mater je hotel ustreliti z revolverjem neki 17letni, brezposelni fant v Trstu in sicer zato, ker ga je mati karala in mu ni hotela dati denarja. Nasilneža so sosedje na materin klic zvezali in izročili policiji.

Boj med železnico Canadian-Pacific in sredozemskim Poolom. Konflikt med Canadian-Pacific in med sredozemskim Poolom se vedno bolj poolstruje. Gotovi krogi pritiskajo na vlado in posebno na vojno ministrstvo, da preklicne Canadian-Pacific zagotovljene ugodnosti. Vojno ministrstvo bo tudi bržkotne storilo, ker je v interesu države, da se ne izseli toliko mladih moči v tujino, posebno pa še v Kanadio, kjer se mora vsak priseljenec v treh letih nacionalizirati. Nameravana otvoritev konkurenčne druge proge Trst-Kana-

dia bo bržkotne izostala, ker bi utegnili Canadian-Pacificu le koristiti, ker bi dovažala več priselencev. Pač pa nameravajo v Poolu združene parobrodne družbe, da bodo določile za pristanišča svojih parnikov ona mesta, ki niso z železnico Canadian-Pacific zvezana.

Vlak je skočil s tira. Iz Reke poročajo, da je skočil prednočno na ogrski progi ne daleč od Reke s tira tovorni vlak, ki je imel 23 voz. Vzrok ni znan. Ko so padli prvi vozovi s tira, so železničarji zavrli ostale vozove, toda niso jih mogli obdržati na tiru. Pet voz je popolnoma razbitih, vsi ostali so poškodovani, proga pa je tako porušena, da jo bo komaj v dveh ali treh dneh popravili. Izmed železničarjev se ni bešen ponesrečil.

Velika železniška nesreča na Ogrskem.

Kakor smo že včeraj poročali na drugem mestu, se je zgodila na železniški progi med postajama Barathly-Medijes velika železniška nesreča. Brzovlak št. 601 je trčil na progi na ržovozni tovorni vlak št. 543. O tej nesreči smo zvedeli od očividca sledeče podrobnosti:

Peljal sem se iz Brassa z brzovlakom. Spal sem v kupeju II. razreda, v vozu, ki je bil v zadnjem delu vlaka. Naenkrat začutim silen sunek, padel sem s klopi na tla, moj sotovariš name, na oba pa so padli kovčegi in škatlje, ki sva jih imela na polkah nad sedeži. Ko sem vstal, sem videl skozi okno, ki je bilo popolnoma razbito, močan svet ognja, slišal sem pokanje in strašen ropotin obupne klice na pomoč. Ko sem pogledal skozi okno, se mi je nudil strašen prizor. Pred našim brzovlakom je stal tovorni vlak, razbit in popolnoma v ognju. Ljudje so begali sem in tja, kričali in klicali na pomoč, nekateri s kovčegi v roki in napol opravljeni in so skakali z vlaka naravnost v ogenj. Naš brzovlak je namreč trčil na tovorni brzovlak, ki je obstal na progi, približno dva kilometra od postaje Barathly. Ker je ugasnila le nekega signala. Z vsa hitrostjo in silo je trčil brzovlak v tovorni vlak in posledice so bile strašne. Zadnja dva vozova, rezervuarja petroleja, sta eksplodirala, petrolej se je vnel in začelo je strašno goreti. Cel vlak je bil naenkrat v plamenih, izpod vseh voz so sikali strašni prameni plamena in videlo se je kot bi bil cel vlak zavrt v gorečo odejo. Poleg prasketa ognja so pokali tramovi, rušili so se vozovi, vmes pa so se čuli obupni klici potnikov in potnic, nekateri komaj napol opravljeni. Bilo je med drugo in tretjo uro ponoči. Nastala je grozna panika, ljudje so v strahu silili iz voz in drli, nekateri naravnost v ogenj. Pri brzovlaku je bil tudi salonski voz princa Eitla Friderika. Ta voz je ostal nepoškodovan. Princ Eitel Friderik, njegovo spremstvo in nekateri potniki so kmalu spoznali nevarni položaj in posrečilo se jim je, da so spravili ljudi na svoje prostore. Obenem so odredili rešilna dela in poiskali ranjene. Princ Eitel Friderik je sam obveljal ranjene, raztrgal je svoje belo perilo v kovčkih in nosil ranjence, ki so se ječali od silnih bolečin, v vozove. Vlada je silna panika in ljudje so kot brezumni begali v strašnem žaru in svitu sem in tja. Pri tem rešilnem delu se je posebno odlikoval poleg princa in njegovega spremstva Vekoslav Adamič, c. in kr. poročnik 2. pešpolka v Brassu, doma iz Ljubljane. Peljal se je iz Brassa domov na dopust. Rešilno delo je bilo strašno težko, prvič že zaradi grozne zmešnjave, drugič pa ni bilo sprevodnika, ker so pri trčenju večina vsi padli raz voz, ali se drugače poškodovali.

V brzovlaku je bilo kakih 100 pasažirjev. Dosedaj je znano, da je sprevodnik na zadnjem vozu tovornega vlaka, kjer se je izvršila eksplozija, popolnoma zgorel, strojevodja brzovlaka je umrl, 5 ali 6 oseb je opečenih, dva sta lahko ranjena, ostali železničarji pa so skoro vsi več ali manj težko ranjeni. Ob progi je bila naložena mrvica in kupi koruze, ki so se vneli in strašno pospešili požar. Kmalu nato je prišel iz Medyesa poseben rešilni vlak, ki je pripeljal gasilce. V Medyesu so namreč kljub oddaljenosti 4 km, zapazili ogenj. Bilo je veliko ljudi pokonci, bili so na raznih veselicah in vse je prihitelo na pomoč. Pogasili so končno ogenj, poseben vlak pa je odpeljal ostale vozove, med temi tudi salonski voz princa Eitla Friderika v Medyas, odkoder je odpotoval princ z brzovlakom št. 604 naprej. Med vožnjo do Medyesa je poklical princ že omenjenega poročnika gosp. Adamiča v svoj voz in ga povabil k obedu. Med razgovorom se je princ posebno zanimaval za običaje in kulturni napredek tamošnjega prebivalstva, omenil pa je na poročnikov odgovor, da je iz

Ljubljane, prav pohvalno tudi Ljubljano in se je izrazil, da mu je naše mesto jako simpatično. Pozna njega razvoj že od potresa sem.

Na mestu nesreče še vedno delajo in odstranjujejo razbite dele vozov in popravljajo tir. Bolnike so odpeljali v bolnišnico, nekaj pa se jih je odpeljalo. Katastrofa je bila silna in bo imela gotovo za marsikoga nedogledne posledice.

Dnevne vesti.

+ Oddaja mizarskih del pri državni policiji. Pri sedanji mizeriji v obrtniškem stanu je naravno, da se moramo zanimati za oddaje del raznim obrtnikom. Splošno je bila vedno navada, da so se oddajala vsa dela javnih korporacij vedno po razpisih, kar je tudi edino pravilno. Kaj pa je dalo povod novemu ravnanju bodoče državne policije v Ljubljani grofu Khüniglu, da je oddal vsa mizarska dela, ki jih bo treba pri instalaciji državne policije v Ljubljani brez razpisa mizarskemu mojstru Rojini za 10.000 K, ne more razumeti noben razsoden človek. Naravnost škandalozno pa je, da se je ta oddaja izvršila za hrbtom vsega obrtništva brez razpisa! Če se misli grof Khünigl na ta način vpeljati, bomo imeli prav kmalu priliko prav neprijetno govoriti ne samo o tej zadevi!

+ Canadian Pacific Railway. Listi poročajo, da sili vojno ministrstvo na to, naj vlada preklicuje kanadskim spekulantom dovoljene olajšave za lov na izseljence. Listi pravijo, da vojno ministrstvo ne more dopustiti, da bi tuji spekulanti vabili cvet vse mladine, da se izseli v Kanado, kjer se mora vsak izseljenec po preteku treh let nacionalizirati, to je, postati kanadski državljan. Tudi poročajo ti listi, da bo kanadskim spekulantom samo ustrezno, če napravijo konkurenčne parobrodne družbe več zvez med Trstom in med Kanado, kajti kanadska družba ima velikansko mnogo sveta in čim več izseljencev spravi v Kanado, toliko ljubše ji je. Bog ve, če je dr. Kreka kaj s r a m, da se je izpostavil za kanadske spekulante?

+ »Slovenčev« pobalinstvo. Kakor smo že javili, poročil se je odvetniški koncipijent g. Lotrič z gosposdično Ferlugovo. Poročil ju je civilno g. dr. Klodič vitez Sabladski, c. kr. okr. komisar v uradu okr. glavarstva v Kopru, pod koje glavarstvo spada, dosedajno nevestino bivalešče grad Mocco pri Ricmanjih v Istri, last njene matere. Priči sta bili gg. doktorja Kreč in Tolazzi, ženino va sošolca. Proštov fantek, dobro vedoč, da smejo le župani mest z lastnim statutom take funkcije opravljati, dovolil si je pa v »Slovenču« na pepelnico sredo torej na dan pokore predpustno šalo, hoteč spravljati s to poroko v stik kraj in osebo nekega neljubega mu župana, ki ni imel in tudi ne more imeti pri takih funkcijah nobenega posla.

+ Se jim že skomina! »Oesterreichischer Exportverein« je nedavno tega priobčil v »Neue Fr. Presse« nekaj oklic, v katerem opozarja »mlade Avstrijce«, da bo na Balkanu po končani vojni na razpolago mnogo mastnih služb in da bi kazalo, da bi te službe zavzeli ti »mladi Avstrijci«. Društvo končno poziva vse one, ki se nameravajo potegovati za te službe, naj se pridno uče srbskega in bolgarskega jezika in naj svoje prošnje že sedaj predložijo društvenemu odboru, da jih svoječasno izroči na pristojnem mestu. Kakor se vidi, se našim Nemcem že skomina po dobrih službah na Balkanu. To jih pa čisto nič ne ovira, da bi po svojih listih ne ščuvali proti upravičenim zahtevam balkanskih narodov in da bi dan za dnevom ne blatili srbskega in bolgarskega naroda kot drhal morilcev, roparjev in tatov. Toda služba, mastna služba bi bila pa le dobra in »velekulturni« naš Nemec, ki zmerja sicer Balkance »ušivci« in »kostrunskimi tatovi«, bi sprejel dobro službo tudi iz rok takih »tatov, morilcev in razbojnikov«! No, to pot se premeteni Švaba moti: Srbi in Bolgari so ohranili v predobrem spominu divjanje nemških listov proti upravičenim težnjam balkanskih narodov, najbolj pa so si zapomnili znane nemške intrige, ki so imele namen Balkance spraviti ob sadove njihovih krvnih žrtev in njihovih sijajnih zmag. Zato si bodo pač stokrat premislili, predno bodo vzeli te gadiče iz gadije zalege, da jih vzrede na svojih prsih in strupene gade. Če bodo imeli Srbi ali Bolgari potrebo, da izpopolnijo kakšna službena mesta z materijalom iz inozemstva, prav gotovo ne bodo segali po Švabih, marveč se bodo obrnili raje na svoje krvne brate, o katerih so lahko vnaprej prepričani, da ne bodo samo dobri in sposobni uradniki in uslužbenci, marveč tudi dobri Slovani, ki ne bodo tuji s tujimi težnjami v deželi, temveč zanesljivi državljani ter zvesti in verni sinovi svoje nove srbske ali bolgarske domovine!

+ Nemška nesramnost. Poštari in poštarice po deželi so začetkom tega leta dobili z Dunaja pisma to-le vsebine: »Vase blagorodje. Kot so proga uradnika za poštne zadeve pri trgovinskem ministrstvu na Dunaju si usojam obrniti se na vaše blagorodje v tej le stvari: Imam veliko zalogo suknjenih ostančkov, damskih srajc in otroških oblek in bi za svoje skrajno solidno, a vendar zelo ceno blago rada našla odjemalce tudi v tamkajšnjem kraju. Bila bi vam torej zelo hvaležna, ako bi bili tako ljubezljivi, da bi name opozorili svoje znanke. V to svrhu si bom dovolila poslati imenovano blago za poskušnjo, čim dobim vaš cenjeni odgovor. Z vsoto gotovostjo pričakujem, da bodo ljudje, ki bodo imeli priliko se osebno prepričati o izborni kakovosti blaga, prav radi kaj kupili in da bodo tudi v bodoče ostali moji stalni odjemalci. Zadovoljna bi bila tudi z enkratnim malim naročilom, ako bi ne bilo mogoče napraviti večje kupčije. Moj soprog je v svoji lastnosti kot računski revident pri trgovinskem ministrstvu v položaju, da vaše blagorodje podpira s svojimi priporočili pri morebitnih prošnjah za nastavljenje ali premeščenje, da se s tem izkaže hvaležnega za meni izkazano uslugo. S prošnjo, da mi čim najpreje naznanite kakšno količino blaga naj pošljem za poskušnjo na vaše blagorodje, se beležim, vsak čas pripravljena k proti uslugam, z veselo spoštovanjem N. N. Dunaj.« — Pismo je seveda pisano nemško. Iz besedila samega je že razvidno, da je stvar sleparska. Premetena Dunajčanka pač misli, da so Slovenci tako neumni, da bodo šli na limanec kakor muhe na lim, če se jim obljubi, da jih bodo »gospod soprog, računski revident pri trgovinskem ministrstvu« podpirali s svojimi »mogočnimi priporočili.« Imena dotične gospe soproge računskega revidenta pri trgovinskem ministrstvu za sedaj še nismo navedli, ako pa se prepričamo, da se je navihani Nemki le posrečilo oslenariti koga, bomo sleparsko nismo seveda takoj izročili pristojni oblasti. Pozivamo torej vse tiste, ki bi bili na kakršenkoli način oškodovani od gospe soproge gospoda računskega revidenta pri trgovinskem ministrstvu, naj nam to nemudoma naznani!

+ Iz politične službe. Deželno-vladni tajnik dr. Anton Pilshofer, vodja okrajnega glavarstva v Postoni je imenovan za okrajnega glavarja.

+ Iz ljudskošolske službe. Učiteljica Maria Sirkova na Golem je prestavljena na štirirazrednico v Grahovem.

— Slovenec v črnogorski vojski. Kakor je znano, sta se slovenska pravnika Čop in Lipar udeležila kot prostovoljca na črnogorski strani bojev pred Skadrom. Ko je bilo sklenjeno premirje, sta se vrnila v domovino. Sedaj je pravnik Čop zopet odšel v Črno goro, da vstopi kot prostovoljec v črnogorsko armado.

— O padcu ali predaji Odrina bomo dobili brzojavno obvestilo naravnost iz glavnega taborišča oblegovalne armade. Obvestil nas bo o tem eden izmed prijateljev našega lista, ki se nahaja v odličnem položaju pred Odrinom, seveda samo v slučaju, ako ostane on sam živ.

— Potovanje slovenskih učiteljev na jug. Piše se nam: Čitajoč članek pod tem naslovom, začudil sem se, in gotovo tudi drugi, da se v programu ne nahaja naše prekrasno zdravilišče Opatija, ki nudi toliko zanimivosti, da bi se gotovo izplačalo jo obiskati. Storilo bi se mali ovinek, oziroma parnik bi plul iz Pula naravnost v Opatijo, a iz Opatije med otoki proti Zadru. Izletniki imeli bi priliko, občudovati poleg krasne obale istrske tudi Ljubljnijski zaliv in pa istrske otoke, ki nudijo dovolj zanimivosti s svojo naravno krasoto, poleg tega nahajali bi se pa tudi kratek čas med svojimi brati Hrvati, ki bi jih gotovo nadvse ljubeznjivo sprejeli. Drugič bil bi to tudi dokaz, da smo se počeli zanimati tudi za naše južnoslovenske krasote, ki nam nudijo v vsakem pogledu dovolj duševnega in telesnega užitka. Naj merodajni faktorji izvolijo vzeti to v pretres.

— Izvedenci in pravoreki. »St. D.« nam piše: Kakor znano, je tajni svetnik dr. R. Pattaj že zdavnaj opozoril s svojim predavanjem »O boju za pravno znanstvo« na važnost vpojkianja tehniških svetovalcev v sklepačo kolegij pri razsodbah v čisto tehničnih procesih in pokazal zlasti na dobre uspehe v pravorekih senata v patentnem uradu, ki je sestavljen iz juristov in tehnikov. S tem se je postavil vpliven jurist na stališče onih, ki že zdavnaj zahtevajo, da se zasedejo sodnije z izvedenskimi sodniki, ki zasledujejo v prvi vrsti resen cilj na polju obrtnega pravovarstva. Če ne druga, pa je postala želja po večjem vplivu izvedencev na take razsodbe že zelo splošna in društvo »Avstrijskih kemikov« je tudi že napravilo dobro motivirano

vlogo na justično ministrstvo. V nasprotju s tem pa je zavzel pred kratkim sodnik dr. E. Krautmann stališče v neki publikaciji »Kazensko-pravno jamstvo obratovodja v slučajih nezgod«, da ni potreba širšega od dotedanjega sodelovanja izvedencev, ako odgovarjajo njihova podana mnenja upravičenim zahtevam. Profesor dr. Wegscheider oponira Krautmannovim izvajanjem, da bi bilo čisto potrebno, da se izvedenci ne zasljujejo sami kakor priče, ampak da bi bili pri vstavljanju sklepov vsaj s posvetovalnim glasom sodelujoči, da pa se mora zahtevati sodelovanje izvedencev tudi pri formuliranju splošnih pravnih izrekov. Wegscheider pride končno do zaključka, da kolegij, ki je sestavljen samo iz juristov, ne more izvedencem v vseh slučajih niti staviti smoternih vprašanj. Način, kako naj se okrepi vpliv izvedencev, bo v bodočem, kajpada, še predmet resnih študij, toda to okrepitve je v bodočnosti za moderno juridikcijo neizogibno, zakaj ta naj razume o čemer sodi. Dr. Pattaju pa gre odkritosrčno zahvala za to, da je zopet izprožil na vzgleden način vprašanje o tehničnem sodniku ter ga spravil v ospredje javnih interesov.

— Posebni vlak s 400 Turki je peljal snoči skozi Ljubljano. Turki so se pripeljali iz Soluna in gredo v Bosno.

Volitev strokovnjakov v učni stroki za okrajni šolski svet ljubljanske okolice. V okrajni šolski svet sta bila izvoljena kot strokovnjaka v učni stroki nadučitelja Franc Lavtičar in Sp. Šiški in Jernej Ravnihar na Viču, za namestnika pa nadučitelj Josip Bregar v Zgornji Šiški in Ivan Bajec v St. Vidu.

Umrl je na Veliki Loki dne 4. t. m. Juri Ravnikar. Rani je bil dolgo vrsto let trgovec in krčmar na Čatežu. Stal je vedno v naprednih vrstah in je zlasti on mnogo pripomogel k temu, da je v hribsko, pa prijazno vasico posijalo sonce spoznanja. Pri njem so se takrat shajali fantje in moške, ki jim je on kot izkušen mož, priprosto a prepričevalno dokazoval pogubo klerikalizma. Pravil je, kako ga je bolelo, ko je videl, kako so pozneje njegovi najbližji somišljeniki vrgli puško v koruzo in se za ceno umazanega prašiča prodali klerikalizmu ter se ponižali Jo službe — hlapcev. On pa je kljub temu ostal mož, in dasi ga je usoda kruto preganjala, ni izpremenil svojega prepričanja. Pozneje so ga zadelo razne nesreče in umrl je v največji revščini — zapuščen od vseh. Pokojnik je bil svak litiškega notarja g. Luke Svetca. Lahka mu zemljica in blag spomin.

Umrl je v soboto popoldne na svojem rojstnem domu v St. Jerneju na Dolenskem c. kr. deželosodni svetnik v pokoj, gospod Alojzij Kessler, po dolgotrajni boleznii v 52. letu svoje starosti. Služboval je mnogo let kot državnega pravdnika namestnik v Novem mestu in nazadnje kot sodni predstojnik in sodni svetnik v Vel. Laščah. Pokojnik je veljal za izbornega jurista, ki je le prerano zapustil ta svet. Ves čas svojega življenja je bil naprednega mišljenja. Bodi mu lahka zemljica domača!

Nov svetnik. Poroča se nam: Ob istem času, ko imajo Gorenjci v Vodich svoj »zamaknjeno Johano«, so v Smihelu pri Novem mestu dobili novega svetnika. Ta novi svetnik je pred kratkim umrl župnik monsignor Anton Peterlin. Po nauku »ne zbirajte zakladov na zemlji« je župnik Peterlin tekom svojega dolgoletnega duhovskega službovanja prihranil kakih 200.000 K. Razume se ob sebi, da so v njegovi zapuščini dobili samo par sto kronic — vse drugo je po duhovski praksi že prej bilo na stran spravljeno. Župnik Peterlin je bil vedno poseben prijatelj šolskih sester, katerim je zraven župnišča dal zgraditi veliko poslonje in ni se čuditi, da so te sestre dobile tudi večino njegovega premoženja. Ker je bil pri državi dobro zapisan in ga je država odklikovala s častno svetinjo, se ji je zahvalil na ta način, da jo je pripravil ob zapuščinskem pristojbino. Po njegovi smrti so dobili v blagajni komaj 500 K, večino ostalega so že prej dobile njegove prijateljice šolske sestre, ki so se izkazale hvaležne s tem, da so brez vseh ceremonij proglasile pokojnega župnika Peterlina za »svetnika. Te sestre so vpelele pred nekaj leti trgovske tečaje za deklice. Tega so se razveselili tudi Novomeščanje, saj namesto, da bi za dekleta v Ljubljani drago plačevali stanarino, hrano in ukovino, lahko pošiljajo svoje hčere v četrte ure oddaljeni Smihel. Seveda se je kmalu izvedelo, da pobožne »profesorice« nimajo kdo ve kaj strokovne izobrazbe in zajemajo svojo modrost iz zvezkov nekaterih absolventin trgovske šole v Ljubljani. Sploh pa smatljajo menda trgovske vednosti za malo pomembne, kajti med poukom o trgovskih strokah so začele prakticirati krščanski

nauk. In zdaj silijo dekleta, da morajo med poukom moliti za novega svetnika, za pokojnega župnika Peterlina. Pametni ljudem ne gre v glavo, ker prvič ni Peterlin nič zapustil učenkam, nego šolskim sestram in naj torej te same molijo za svojega dobrotnika, drugič pa je molitev za rajnega župnika nepotrebna, saj vedo nune zanesljivo, da je župnik že v nebesih in da je celo že svetnik; več kakor svetnik pa v nebesih ne more nihče postati, magari da še toliko denarja zapusti šolskim sestram, ne da bi dobila država pripadajoče pri pristojbine.

Novice iz Šmartna pri Litiji. Piše se nam: Vedno se ponavljajoči vplomi in tatvine v vasi in okolici razburjajo in povzročajo strah prebivalstva. Dne 24. decembra namenil se je trgovec Ivan Razboršek iti k polnočnicam in se je vsled tega mudil v bližnji gostilni do pol 12. ure. Šel je ob uri po pelerino v prodajalno, med tem je še prebral dve dopisnici. To je trajalo 5 do 7 minut. Ko hoče trgovino na strani veže zapreti, ni bilo ključa v vratih. Tat je gotovo čakal na ta slučaj in ključ izmaknil, češ, danes mu ne bo nikdo šel novega ključa delat. Sluteč nakano, pokliče trgovca soprogo z mnenjem, da prenoči v prodajalni, ker je od znotraj zapah. Žena mu to odsvetuje ter pravi, da bode sama v trgovini prenočila, kar je tudi storila. Tisto noč ni potem slišala nič sumljivega. Drugi dan je gospodar poiskal železni drog, ki ga je pustil pred več leti narediti, in s pomočjo katerega so se vrata za silo zaprla, saj bi tudi na božični dan nikdo ne hotel ključa delati. Misli se je, da je vse dosti varno ter se nameravalo ključavnico dne 26. decembra odtrgati in premeniti. Dne 25. decembra popoldan se je Ivan Razboršek s svojo družino odpeljal ter zapri vsa vrata. Vrnil se je ob 8. uri zvečer k večerji. Med tem časom, to je do 9. ure, so ostala vezna vrata odprta. Potem so šli domači na godovanje. Ob 11. uri se vrnejo in Razboršek gre še v trgovino, pa nič zlega ne opazi. Drugo jutro hoče žena nekaj v prodajalni opraviiti, pa vidi vrata vlomljena, vse predale, kjer je bil denar, izpraznjene in povsod velik nered. Po takojšnjem preiskovanju se je dognalo, da se je zgodila tatvina. Ukradeno je bilo približno gotovine 380 do 410 K (ker drobiž tistega dne ni bil preštet), zlata damska ura (ena srebrna ura se je pozneje pogrešila), več škatal cigaret (fine vrste), več raznih smotk in cigaretne tobačka ter dva dežnika, čokolada in slaščice. Popilo se je tudi do dva litra likerja. Nova zimska suknja, ki jo je Razboršek položil na pušel, je bila nedotaknjena, pač pa se je opazilo po kapljenju sveče, da so tatovi (soditi je, da jih je bilo 4 do 6) vse predale preiskali in tudi tukaj kaj zmaknili. Neki predal pri tobaku, kjer je bilo več drobiža, so izpraznili v trgovine se držečem magacinu, kjer so ga tudi pustili brez vinarija. Odšli so skozi zadnja vrata ter odnesli tudi koš, ki se rabi za drva. Vlomilno orodje, ki je bilo last dveh kovačev, so pustili v trgovini, ker so gotovo raje kaj drugega sabo vzeli. Vlomilci so obiskali tudi vinski klet, katere vrata so bila vlomljena. Tam so čakali prilike. Dan popred so kradli pri A. Pfanišku v Zaverstniku. Vdrli so v peč, skozi katero so zlezli v podstrešno sobo; taisti večer so oropali tudi nekoliko bližnjo kapelico. Da so to eni isti tatovi, dokazujejo sledovi. V teku taistih dni je bilo tudi ukradenih v bližini, denarja 300 kron, mesa in špeha, obleke, drva in ključ iz veznih vrat v Šmartnem. Poskusi vлома so bili v Zavrstniku pri F. Skubicu in J. Mačku v Šmartnem. Kakor je bilo že v časnikih priobčeno, je bila pri županu Drnovšku v Hotiču pri Litiji razbita blagajna ter ukradena velika vsota. A tudi nobenega sledu o tatovih. Zakaj se ne pride nikomur na sled? Pri nas so začeli že vrabci čivkati, kje je tista tolpa vlomilcev in tatov, a stori se malo ali nič, da bi jih zadela roka pravice. Neke oseba se je izrazila sledeče: »Če bi bil Razboršek klerikalec, bi imel že zdavnaj tatove.« To je toliko povedano, da imajo gotove osebe dokazila o krivicah, a jih ne izdajo. Ni li ta molk kazniv? Da, prav lepi časi so nastali: napredno učiteljstvo naj strada, delavna gasilna društva naj ginejo, naprednakom naj se pa krade brez kazni. — V sosedni fari Javorje pojavila se je škrlatica in so v eni hiši umrli 4 otroci. — V nedeljo, dne 2. februarja je bil najet za pridigo za prvo in drugo sv. mašo neki Kalan iz Ljubljane, gotovo za sklep predpustnih burk, ki so se igrale v predpustnem času v Družbenem domu. Omenjal je, da on že 11 let ni pil opojnih pijač in slednjič imenoval vse tiste, ki so bili v ozadiju cerkve za harabe, piance in lumpe! To je že višek predrznosti! — Dne 3. t. m. izposodili so si tukajšnji fantje za pustni dan osla, pa komaj je bil v hlevu, že je bil ukraden. Zasledili so pa kmalu tatu in osla, brez pomoči orožništva. Tableau!

Studijsko potovanje dunajskih srednješolcev. Pod protektoratom nadvojvode Karla Franca Josipa priredi dunajsko izobraževalno društvo »Urania« letos o Veliki noči študijsko potovanje srednješolcev in sicer v Postojno, Trst, Miramar, Ogled, Polj, Reko, Škocjanske jame in Gradec.

Zaradi prepovedanega povratka sta bila aretovana slaboglasni Ivan Presenik, rojen 1866. v Smartnem, pristojni v Moste in Ivana Vindiševa dema od Sv. Lorenca na Stajerskem. Obadva so izročili sodišču.

Zopet tatvina na izložbenega okna. Trgovcu Hinko Richterju je bilo na Čopzovi cesti št. 1 izložbenega okna ukradenih več steklenic kognaka in rumove esence.

Vlom. V noči od 4. na 5. t. m. je bilo v Novem Vodmatu vlomljeno v neko trgovino in ukradeno 700 K denarja v bankovcih po 20 in 10 K in za okoli 28 K drobiža. Tatovi so poleg denarja odnesli tudi dve zlati verižici, ena je moška, precej težka, druga pa ženska, vredni 240 K. O tatovih ni nobenega sledu.

Izgubljeno. Posestnica Margareta Anernik je izgubila zlato zapestnico v obliki pancer - verižice, na kateri je bil kot obesek tolar sv. Jurja. — Delavka Jos. Jankovič je izgubila zlat prstan z modrim in belim kamnom. — Delavčeva žena Ana Kosce je izgubila črno denarnico z malo vsoto denarja. — Prodajalka Ana Eržen je izgubila rdečo baržunasto denarnico z malo vsoto denarja.

Novo podjetje. Opozarjamo na novo podjetje gosp. Josipa Oblaka, Ljubljana, Glince št. 92. Gosp. Oblak ima veliko zalogo pianinov, klavirjev, avtomatov, gramofonov itd. in bo odjemalcem postregel kar najbolj solidno in ceno.

Politično društvo Vodnik v Sp. Šiški

priredi

v soboto, 8. t. m. ob 1/2 3. zvečer v salonu pri Kankertu

javen ljudski shod.

Na dnevnem redu je

vodovodno vprašanje, inkorporacija Spodnje Šiške k Ljubljani in šolsko vprašanje.

Občani udeležite se shoda polnoštevno, gre za Vaše interese!

Odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Velikanski uspeh Bolgarov. — Bolgari gospodarijo Marmarskega morja. — Strahovit poraz Turkov.

Sofija, 6. februarja. Uradno se poroča, da je bila turška armada ob reki Karak Cal in južno proti Chersonesu strahovito poražena od Bolgarov, tako da se je morala v divjem begu umakniti v trdnjavo Bulair, na najožjem mestu polotoka Chersonesa. Bolgarske čete so z vso silo preganjale turško armado, ki se je umikala v popolnem neredu in pustila na bojišču izredno bogat plen. S tem so

Bolgari gospodarijo skoro celega Marmarskega morja od Čekmedže do Bulaira.

Carigrad, 6. februarja. Porta priznava večerajšnji poraz turške vojske ter skuša ta poraz zakriti s sledečim komunikacijem: Včeraj se je vršila cel dan huda bitka ob reki Karak ter se je zvečer končala s popolnim uspehom naše armade. Zvečer pa se je naša vojska, kakor je bilo to že prej določeno, umaknila v Bulair večinoma tako, da ji sovražnik ni mogel slediti. Neka druga bolgarska kolona je zavzela Myriophito.

Bolgarske operacije.

Carigrad, 6. februarja. Bolgarsko - srbska oblegovalna armada je včeraj ves dan obstreljevala odrinske utrdbe. Pri Čataldži so se bolgarski voji umaknili iz raznih svojih pozicij, da bi izvabili Turke iz njihovih utrdb. Takisto so Bolgari vpevali več vasi, ki so jih zavirale v njihovih operacijah. Vse to so dognale turške poizvedovalne čete, ki so našle pri rekognosciranju mnogo bolgarskih pozicij praznih. Na Jali-polskem polotoku se vrše neprestano boji obojestranskih sprednjih čet. Veliki vezir Mahmud Šefket paša se je snoči vrnil izpred Čataldže.

Čataldža in Odrin.

Berolin, 6. februarja. »Lokalan-zeiger« poroča iz Carigrada, da je začela turška artilerija včeraj ob 3. popoldne pri Čataldži bombardirati bolgarske pozicije. Grmenje topov se je slišalo v Pero in v Malo Azijo v Izjdar pašo.

Srbske oblegovalne čete pred Odrinom so po celonočnem strahovitem bombardiranju zavzele utrbo Kavliki 6 km južno od Odrina ter ujele 1000 mož turške posadke.

Manifest bolgarskega poveljnika.

Sofija, 6. februarja. Vrhovni poveljnik bolgarske armade general Savov je izdal na vojsko dnevno povelje, v katerem pravi med drugim:

Turki so s svojim postopanjem pri mirovnih pogajanjih dokazali, da so sklenili premirje samo zato, da bi si s tem pridobili čas. Toda tudi bolgarska armada je porabila premirje v to, da je na primerih krajih koncentrirala vse svoje sile ter se preskrbela z vsem potrebnim živežem in streljivom. Zato je sedaj bolgarska armada močnejša in silnejša in bolj pripravljena na vojno, kakor je bila kdaj prej. Zategadelj sedaj tudi ne bo težko, pognati sovražnika na ono stran morja.

Boji na Galipoliju.

Carigrad, 6. februarja. Včeraj se je vnel v severnem delu polotoka Galipolija pri Kavatlitepe ljut boj med sprednjimi bolgarskimi in turškimi voji. O izidu tega boja ni še ničesar znanega. Turška topničarka »Chahar« je obstreljevala bolgarske pozicije pri Miriofitu ob Marmarskem morju. Bolgari so baje izgubili 300 mož.

Bolgarsko prodiranje na Galipoliju.

Carigrad, 6. februarja. Včeraj so se vršili ljuti boji na Galipolskem polotoku. Bolgarska armada je zmagoslavno prodrla do Mereste.

Odrin.

Sofija, 6. februarja. Na južnovzhodni strani trdnjave se že kažejo uničujoči učinki bombardiranja. Tekom večerajšnjega dneva se je oblegovalna armada trdnjavi zopet bolj približala ter zavzela Pavlikioje. — Turki so poskusili izpad, ki pa se je ponesrečil. Pri tem izpadu je bilo 1000 turških vojakov ubitih.

Rusija ne grozi.

Bukarešta, 6. februarja. Rusko poslanstvo je naprosilo romunske liste, naj dementirajo vest, da bi bila Rusija grozila Romunski z oboroženo silo za slučaj, ako bi se - ta ne postopala koncilijantno v svojih zahtevah nasproti Bolgarski. Nasprotno je res, da je Rusija prijateljsko posredovala med obema državama in storila vse, da se obstoječi spor med Bolgarsko in Romunsko mirno in prijateljsko poravnava.

Mahmud Šefket paša se pogaja s Savovom?

London, 6. februarja. »Daily Express« javlja, da potuje veliki vezir Mahmud Šefket paša zategadelj tolikokrat v Čataldžo, ker ima tamkaj sestanke z bolgarskim vrhovnim poveljnikom, generalom Savovom. — »New York Herald« pa piše, da je čisto gotovo, da se v kratkem prične nova mirovna pogajanja. To pot se bodo mirovna pogajanja vršila v Sofiji.

Bolgari osvojili Ganos in Horo.

London, 6. februarja. »Daily Express« javlja, da so Bolgari potisnili turške voje globoko proti mestu Galipoli ter osvojili mesteci Ganos in Horo ob Marmarskem morju.

Šukri paša se ne vda.

Pariz, 6. februarja. Listi poročajo iz Carigrada: Poveljnik odrinske posadke Šukri paša je snoči poslal brežično brzojavko, da Odrina za nobeno ceno in pod nobenim pogojem ne preda.

Rusija in Balkanska zveza.

Dunaj, 6. februarja. »Politična korespondenca« zavrača iz Petrograda vse vesti, kakor da je ruska vlada nasvetovala Bolgarski, da naj odpove premirje in obnovi vojno. — Korespondenca trdi, da ruska vlada o namenih Balkanske zveze ni ničesar vedela in da je bila ruska diplomacija o korakih Balkanske zveze ravnotako presenečena, kakor vse druge diplomacije. Ruska politika stremi za tem, da si ustvari glede balkanskih vprašanj jasno stališče in da se osvobodi mednarodni položaj vseh spornih vprašanj.

Princ Hohenlohe v Petrogradu.

Dunaj, 6. februarja. Uradno se razglša, da ostane princ Hohenlohe še nekaj dni v Petrogradu in da ga bo car sprejel še enkrat v audijenci.

Intervencija v Sofiji.

Dunaj, 6. februarja. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da namestnik veleposlanec na angleški predlog intervenirati v Sofiji in nasvetovati bolgarski vladi, da naj privoli v obnovo mirovnih pogajanj. V diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da bodo sovražnosti v najkrajšem času končane.

Arnavt koj padel, 800 Turkov ujetih!

Pariz, 6. februarja. »Matinu« brzojavljajo iz Plovdiva, da je bolgarsko - srbska oblegovalna armada po ljutem boju osvojila severno od Odrina ležečo velevažno utrdbo Arnavt koj in ujele 800 turških voja-

kov. Isti list tudi poroča, da je Bolgarska odklonila prošnjo evropskih v Odrinu se nahajajočih konzulov, da se jim v trdnjavi prizna nevtralna cona, kamor oblegovalna armada ne bo streljala.

Konferenca veleposlanikov.

Berolin, 6. februarja. »Lokalan-zeiger« poroča iz Pariza: Pri jutrišnji (t. j. današnji) konferenci veleposlanikov pride v prvi vrsti v poštev bolgarska akcija na polotoku Chersonesu in pred Galipolijem. Važno in pomen možnega bolgarskega uspeha v tako neposredni bližini Dardanel, je v tem trenutku potisnil vsa druga vprašanja v ozadje.

Srbija in Bolgarska.

Belgrad, 6. februarja. Na povratku iz Londona se je mudil včeraj jutraj bolgarski delegat dr. Danev v Belgradu. Obiskal je ministrskega predsednika Pašića in imel enournou konferenco z njim. Konferenca se je bavila zlasti z razdelitvijo zavzetih pokrajin. Danev je baje obljubil, da se bo zavzel v Sofiji za srbske želje.

Bolgarska in Romunska.

Dunaj, 6. februarja. »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča: Med zahtevami Bolgarske in koncesijami Romunske so se velike difference. Romunska zahteva, da ji odstopi Bolgarska velik del od Silistrije do Kavarne ter zahteva tudi tri dve mesti. Bolgarska je pripravljena, odstopiti samo ozko pokrajino ob morju s par vasi, tako da bi bilo mogoče zgraditi v Mangaliji veliko pristanišče. Do sedaj še ni prišlo do sporazuma.

Petrograd, 6. februarja. Na merodajnem mestu sporočajo, da koncesije Bolgarske Romunski še ne zadostujejo. Vendar je opaziti zblizanje obeh držav.

Bukarešta, 6. februarja. V večerajšnji seji romunskega parlamenta je odgovoril romunski ministrski predsednik Majorescu na tozadevno interpelacijo, da se Romunska nikakor ni odpovedala Silistriji in da se bo kraljeva beseda, da bo glas Romunske uslišan, uresničila. Zbornica je vzela njegova izvajanja z odobravanjem na znanje. Notranji minister Take Jonescu je zavračal nato napade na Bolgarsko in izjavil, da mora romunski narod navzlic difference, ki vladajo med Romunsko in Bolgarsko občudovati hrabrost, patriotizem, edinstvo in samozvest bolgarskega naroda. Take Jonescu veruje v možnost prihodnjega zblizanja obeh držav, tako da bo omogočena

zveza Bolgarske, Turčije in Romunske,

ki je potrebna za ravnovesje na Balkanu.

Dardanele in Carigrad.

Pariz, 6. februarja. Privatna poročila, ki so prišla danes iz Carigrada, vedo, da veliki vezir popolnoma zaupa zmoglosti branitelja Galipolija, ki ima 50.000 mož na razpolago. Vlada misli tedaj, da za enkrat lahko opusti vsa nadaljna dela za obrambo Carigrada. Danes bo imel veliki vezir posebno dolgo konferenco z ruskim veleposlanikom, ki bo baje sporazumno z zastopniki drugih veleposlanikov stavljal dalekosežen predlog.

Nove italijanske križarke pred Carigradom.

Carigrad, 6. februarja. Na opevovano zahtevo italijanskega veleposlanika je izšel sultanov irade, ki dovoljuje še dvema italijanskima križarkama prehod skozi Dardanele in njihovo usidranje v Zlatem rogu pred Carigradom.

Nevoščljivost.

Berolin, 6. februarja. Med tem, ko boji pred Odrinom in pri Galipoliju še niso prinesli odločitve, prihajajo z raznih strani, iz glavnih mest balkanskih držav in iz krogov tripelentne razne vesti, ki govore o poostitvi pogojev za gotovi slučaj, da bi Turčija doživela še nadaljnje poraze. Te vesti se v tukajšnjih merodajnih (?) krogih presojajo samo kot želje, ki jih je treba za sedaj smatrati samo za poizkuse časopisja, izvedeti mnenje veseles.

Turško posojilo.

Carigrad, 6. februarja. Danes je izdala vlada prvi del nakaznic novega turškega posojila v znesku 5 milijonov turških funtov. Vlada se nada, da bodo 1 milijon signirali indijski mohamedanci, ostalo pa domače prebivalstvo.

Srbski junaki odlikovani na Bolgarskem.

Sofija, 6. februarja. Car Ferdinand je odlikoval z visokimi redovi mnogo srbskih častnikov, podčastnikov in vojakov od srbske oblegovalne armade pred Odrinom v priznanje njihovega junaštva pri naskoku na goro Juruš.

Odlikovan princ.

Sofija, 6. februarja. Princ Ludvik Windischgrätz, ki je bil prostovoljec v bolgarski kavalerski brigadi, ki je vjela Javer pašo z njegovo dvema divizijama, je bil odlikovan z vojaško hrabrostno medaljo.

Veliki vezir.

Carigrad, 6. februarja. Veliki vezir Mahmud Šefket paša je odpotoval, kakor smo že poročali, v spremstvu svojega tajnika pred Čataldžo. Veliko vezirstvo bo prevzel med tem predsednik državnega sveta, Said paša.

Sultan za narodno obrambo.

Carigrad, 6. februarja. Sultan je daroval 2500 funtov za narodno obrambo.

Laži.

Belgrad, 6. februarja. Vesti o tajnih pogajanjih Bolgarske s Turčijo v Carigradu, se tu kategorično dementirajo kot zlobne izmišljotine.

Neverjetna vest.

Belgrad, 6. februarja. Vseh 120 novih brzostrelnih topov in vse četaše, ki so bili do izbruha nove vojne še v zasadenih deželah, je poslala srbska vojna uprava ob bosansko mejo. Tudi 18. pešpolk je dobil nalog, da odide ob reko Drin.

Pasić potuje v Bitolj.

Belgrad, 6. februarja. Ministrski predsednik Pasić odpotuje v kratkem v Carigrad. Na povratku bo obiskal Bitolj, kjer se bo baje odločila politična prihodnost mesta.

Srbski konkordat.

Belgrad, 6. februarja. Državni svet je dovolil 25.000 dinarjev za delegate, ki gredo v Rim, da sklenejo z Vatikanom konkordat.

Čehi in Rdeči križ za Srbijo.

Praga, 6. februarja. Na prošnjo srbske vlade odpotuje te dni nova ekspedicija »Rdečega križa balkanskih držav« v Belgrad.

Avstro - Ogrska in Rusija.

Berolin, 6. februarja. Ruski listi poročajo, da je pismo avstrijskega cesarja ruskemu carju sad pogajanj ruskega zunanjega ministra Sazonova z avstro - ogrskim poslanikom v Petrogradu, ki so se vršila baje 6 tednov. V pismu je baje označeno stališče Avstro - Ogrske in so navedeni pogoji, pod katerimi bi se mogla Avstro - Ogrska udeležiti po končani vojni na Balkanu pogajanj glede turškega problema. Po sklenjenem miru, ki ga pričakujejo petrogradski diplomatski krogi v najkrajšem času, se bosta sestala baje Sazonov in grof Berchtold. Avstro - Ogrska bo začela z razoroževanjem baje takoj po povratku princa Hohenlohe.

Neveljavne kupčije v osvobojenih pokrajinah.

Cetinje, 6. februarja. Minister notranjih del Plamenac je izdal naredbu, v kateri se določa, da nakupi zemljišč in posestev v osvobojenih krajih niso veljavni, dokler traja okupacija, to pa v prvi vrsti zategadelj, ker mnogi sedanjí posestniki prodanih zemljišč niso njih pravi lastniki. Ta naredba je naperjena proti onim albanskim nasilnikom, ki so srbskemu prebivalstvu kar kratkim potom jemali zemljišča in posestva.

Italijanska pravna fakulteta in obstrukcija v proračunskem odseku.

Dunaj, 6. februarja. Proračunski odsek je pričel danes debato o italijanski pravni fakulteti, med katero se je pridružil obstrukciji poslanec Vrstovski in Gostinčarja tudi nemški poslanec Erler. Takoj začetkom se je postavil obstrukcionisti zavlačevalne predloge in sicer je zahteval poslanec Vrstovski, da naj se proračunski odsek odgodi za 4 tedne, poslanec Gostinčar je zahteval, da naj se vrši o poročilo subkomiteja generalna debata, poslanec Erler pa je zahteval, da naj se seja za tako dolgo odgodi, da ozdravi naučni minister Hussarek. Vsi predlogi so bili odklonjeni z vsemi glasovi proti 3 obstrukcionističnim glasovom. Končno je bil odklonjen tudi Erlerjev predlog, da se naj natisne poročilo subkomiteja, do tedaj pa seja odloži. Začela se je nato specijalna debata, v kateri je govoril kot prvi poslanec Erler svoj obstrukcionistični govor.

Dunaj, 6. februarja. Ob 1. pop. je prekinil poslanec Erler svoj obstrukcionistični govor, ki ga nadaljuje popoldne.

Češko - nemška sprava.

Dunaj, 6. februarja. Včeraj so imeli nemški poslanci na Češkem posvetovanje z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom v zadevi nadaljevanja češko - nemških pravnih pogajanj. Danes se vrše baje enaka pogajanja s češkimi poslanci.

Poljsko - rusinski spor.

Dunaj, 6. februarja. Pretekli teden so zaprosili Rusini vlado, da naj posreduje, da se pogajanja glede gališke volilne reforme zopet prične. Na Dunaju se mudeči gališki namestnik dr. Bobrzynski ima sedaj pred vsem nalogo, doseči med poljskimi frakcijami kompromis v zadevah volilne reforme. Poljska ljudska stranka namreč grozi, da bo v gotovem slučaju v deželnem zboru obstruirala proračun, če ne pride glede volilne reforme do sporazuma. Zato se zdi

verjetno, da se gališki deželni zbor sploh ne sestane, če ne bodo kompromisna pogajanja uspešna. Pogajanja z Rusini se bodo baje šele začela, ko bodo pogajanja s Poljaki končana.

Za neodvisnost Poljske.

Lvov, 6. februarja. Provizorični komite, ki dela propagando za neodvisnost Poljske in je sestavljen iz socijalno - demokratične stranke bivše Poljske, socijalnih demokratov iz Galicije in poljske napredno - demokratične stranke, se je obrnil na vse raiffajzenovke in na vsa gospodarska in pridobitvena društva s prošnjo, da naj prispevajo del svojega čistega dobička za poljski vojaški sklad. Poleg tega se je ustanovil poljski meščanski komite, ki hoče prevzeti v slučaju vojnih dogodkov varstvo poljsko - nacionalnih interesov. Ta meščanski komite je izdal poziv na poljsko javnost, da naj se v slučaju potrebe javnost striktno drži naročil komiteja.

Finančni odsek.

Dunaj, 6. februarja. Finančni odsek je pričel s tretjim branjem predloga o dohodninskem davku, ki se bo vršilo v dveh skupinah.

Ogrska volilna reforma.

Budimpešta, 6. februarja. Splošno pozornost vzbuja debata o volilni predlogi, ki se prične danes pod predsedstvom grofa Khuena. Ministrski predsednik Lukacs je, kakor znano, že v svojem noveletnem govoru opozoril na to, da se vlada ne bo zapirala modifikacijam, ki ne zadevajo osnovnih principov predloge. Z ozirom na te modifikacije so se pojavili tudi v narodni delavni stranki razni predlogi, ki se bavijo pred vsem s skrajšanjem dobe, kako dolgo morajo stanovati zlasti delavci v kakem kraju, da čobe volilno pravico. Najbrže se bodo bavila pogajanja odseka pred vsem s tem vprašanjem in ni izključeno, da pride do kompromisa. Izmed članov odseka hoče baje priiti edini bivši podpredsednik zbornice Franc Kabos s predlogi, ki bi zadevali bistvo predloge. Precej dalekosežne modifikacije bosta stavila tudi poslanca Bela Blunar in Evgen Romai. Ministrski predsednik Lukacs se bo udeleževal debate do konca, da bo mogel takoj odgovorjati na eventualne pomisleke. Stranke opozicije vztrajajo, kakor je to nedavno potrdil tudi grof Apponyi, še nadalje pri pasivni resistenci in bodo obravnavali v posebnem odseku paralelno z delavno stranko, volilno reformo predloga. Združena opozicija računa pred vsem s tem, da bodo socijalni demokratje že ob tej priliki stopili v akcijo in proglasili generalno stavko. Zdi se pa, da bo proglasilo socijalno-demokratsko strankarsko vodstvo generalno stavko šele, ko se bo pričela v plenarnih seji parlamenta debata.

Budimpešta, 6. februarja. Odsek za volilno reformo je danes pričel svoje delo. Poslanec Issekuc je predlagal, da naj se predloga tako dolgo odloži, da nastopijo redne parlamentarne razmere. Lukacs se je temu protivil, nakar je Issekuc svoj predlog umaknil, pričela se je meritorna debata.

Skupna ministrska konferenca.

Budimpešta, 6. februarja. Skupna ministrska konferenca se vrši koncem marca na Dunaju.

Naglov naslednik.

Rim, 6. februarja. V Vatikanu se govori, da bo monsinjor Pfluger imenovan za naslednika dr. Nagla.

Italijanski carinski sistem.

Rim, 6. februarja. S kraljevim dekretom se je ustavila v ministrstvu za poljedelstvo, industrijo in trgovino kraljevo komisijo z nalogo, da presodi sedanji italijanski carinski sistem in določi podlago za sklepanje novih trgovinskih pogodb.

Vojaška Nemčija.

Berolin, 6. februarja. Državna zveza nemških mest, kateri pripadajo samo mesta z manj kakor 25.000 prebivalci, je poslala državnemu kancelarju sklep, v katerem pravi med drugim: Predsedstvo ne more odobravati neodločnosti vojne uprave pri stavljanju novih vojaških predlog. Predsedstvo upa, da bo vojna uprava prišla z dalekosežno, resnosti položaja odgovarjajočo predlogo.

Stoletnica nemških osvobodilnih vojev.

Königsberg, 6. februarja. Slavnosti povodom stoletnice, ko se je Vzhodna Pruska uprla tuji vlad, so se pričele s slavnostnimi zborovanji oblasti. Ob 10. dopoldne se je slavnostno blagoslovil Yorkov spomenik. Cesar je dospel s svojim spremstvom ob 12. v Königsberg. Vršila se je najprej maša, potem zajterk pri cesarju. Popoldne je cesar sam otvoril deželni zbor z dolgim govorom.

Historično mesto zgorelo.

Bombay, 6. februarja. Staro, storično indijsko mesto Patta je pristalo včeraj žrtev požara.

Društvena naznanila.

Občni zbor »Splošnega slovenskega ženskega društva« se vrši v nedeljo, dne 9. februarja ob petih popoldne v društvenih prostorih, Rimska cesta št. 9. Spored: Pozdrav predsednice; poročila tajnice, blagajničarke in knjižničarke; slučajnosti; volitev novega odbora. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

V. ples mesarskih pomočnikov. K naši včerajšnji notici dostavljamo, da se je udeležil V. plesa mesarskih pomočnikov tudi župan gosp. dr. Iv. Tavčar.

Društvo odvetniških in notar-skih uradnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani vlnudno vabi vse svoje člane in tovariše na prijateljski sestanek, ki se priredi v soboto, dne 8. februarja t. l. v restavraciji gosp. Avg. Zajca v Sodni ulici. Na tem sestanku se bo razgovarjalo o važnih stanovskih zadevah, vsled česar se nadejamo obilne udeležbe.

Krajevna skupina skontistov v Ljubljani. V nedeljo popoldne se je vršil v Gorsetovi restavraciji pri »Novem svetu« ustanovni občni zbor krajevnih skupine skontistov v Ljubljani. Zborovanje je otvoril načelnik »Plačilnice« skontistov g. Slavoj Gärtner. Po pozdravu došlih tovarišev se jim je zahvalil za živo zanimanje in podporo v dobi 1912—13 in poudarjal važnost in pomen ustanovitve krajevnih skupine skontistov. Naloga bodočega odbora bo, da se stan skontistov povzdigne in da se poteguje za svoje stanovske pravice, ki jim gredo. Če se bodo vsi zanimali za društvo in če bo vsak po svoje pomagal rešiti svojo nalogo, uspeh ne more izostati. V odbor so bili voljeni: Josip Kurent, Kranjska hranilnica, predsednik; Slavoj Gärtner, Mestna hranilnica ljubljanska, podpredsednik; Ivan Moran, Kreditni zavod, blagajnik, njegov namestnik Jos. Jonke, Ljudska posojilnica; I. Sattler, Avstro-ogrška banka, zapisnikar, njegov namestnik Demel Karel, Avstro-ogrška banka; prisodnika Lengitz Benjamin, Splošna prometna banka in Zabu k o v e c Vinko, Zadruga zveza in revizorja Wackerl, tvrdka Samassa in Lenart Iv. Kranjska deželna banka. Nato se je vnela živahna debata o postopanju nekaterih zavodov, glede regulacije plač in glede raznih internih zadev, nakar je predsednik zborovanje zaključil.

Načelstvo zadruga krojačev, krojačic itd. naznanja cenjenim svojim članom in članicam, da se vrši prihodnja preizkušnja za vajence in vajenke, ozir. pomočnike v četrtek dne 27. t. m. ob 2. popoldne v navadnih prostorih. Prošnje za preizkušnje je vložiti pravočasno pri načelstvu zadruga ter priložiti učno in šolsko spričevalo in določeno preiskuševalno tako.

Prvi lovski ples v Idriji je vrlo dobro uspel. Bila je to v našem mestu najslajnejša veselica prireditelj v letošnjem predpustu. Erarična pivarna, v kateri je prostora za 400 ljudi, je bila namenu primerno okrasena in vsled naklonjenosti gospodov eraričnih uradnikov zelo dobro razsvetljena. V kratkem času zasedlo je občinstvo vse prostore ter se zabavalo neprisliljeno do belega dne. Udeležili so se veselice vsi pravi idrijski lovci in njih prijatelji — a prišli so v našo sredo tudi znanci iz Spodnje Idrije, Žirov, Godoviča, da celo iz oddaljenega Logatca. K uspehu animiranega in tako vrlo uspešnega lovskega plesa pripomogle so v prvi vrsti naše vrle narodne gospe in gospodične, ki so teden dni neumorno sodelovale na okrašenju dvorane in prevzele na vselični dan v svojo oskrbo postrežbo gostov. G. profesor Kuželicki s svojimi risbami in karikaturami, g. rud. nadkomisar Plzak s svojo lovsko kočjo ter ljubevški in idrijski lovci z zbirkami lovske trofeje so pa dali prireditvi pravi lovski značaj. Splošna je govorica, da se je prireditelj v vsakem oziru posrečila, in se tudi izražala želja, da bi prvemu lovskega plesa v prihodnjem predpustu sledil drugi. Vsem, ki so pripomogli do tako sijajnega uspeha se iskreno zahvaljujemo ter jim kličemo: Lovski blagor!

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Danes, v četrtek, za par - abonente burleska opereta »Orpheus v podzemlju«. V soboto (nepar) »Hoffmannove pripovedi« z gospo Cilko Otahalovo v vlogi Olimpije kot gostom. V nedeljo popoldne (izven abonementa, za lože nepar) zabavna francoska veselica »Mala čokoladarica«, zvečer ob 7. (izven abonementa, za lože par) desetič in zadnjič v sezoni priljubljena opereta »Boccaccio«. Drugi teden opera »Madame Butterfly« z gospodično Richterjevo v naslovni vlogi in Birinskega »Vrtoglavci«, tragi-komedija iz ruske revolucije.

Izpred sodišča.

Izpred upravnega sodišča.

Mlekarska zadruga v Trnovem proti dež. finančnemu ravnateljstvu kranjskemu. Včeraj se je vršila obravnava glede pritožbe mlekarske zadruge v Trnovem proti dež. fin. ravnateljstvu zaradi posebnega pridobinskega davka. Zadruga ima namen, da vnovčuje deželne pridelke svojih zadržnikov, vendar pa dovoljujejo zadržniki predpisi, da sme zadruga, če ji je to v korist sprejemati mleko tudi od nečlanov. Oprostitve pridobinskega davka finančno ravnateljstvo zadrugi zaradi tega ni dovolilo, ker sme po zakonu zadruga samo v skrajni sili sprejemati blago od nečlanov. Ker pa zadruga dovoljuje nakup mleka od nečlanov vselej kadar je to za njo dobičkanosno je izgubila pravico oprostitve pridobinskega davka. Upravno sodišče se je pridružilo temu mnenju in je pritožbo zadruga kot neutemeljeno zavrnilo.

Razne stvari.

* Ponesrečen zrakoplovec. Milan. Predvčerajšnjem popoldne je padel na turinskem letališču Mira Fiori aviatik Josip Nosari z višine 30 m. Smrtno nevarno ranjenega so prenesli v bolnišnico.

* Ljubezenska drama. Budimpešta. V nekem tukajšnjem hotelu je ustrelil bančni uradnik Ernest Lanyi svojo nevesto Terezino Schweizerjevo. Nato je obrnil revolver proti samemu sebi in se težko ranil. Starši deklice niso bili zadovoljni z njenim ljubavnim razmerjem.

* Ostra obsodba. V Neaplu je bil obsojen mornar laške vojne mornarice pred vojaškim sodiščem na 20 let težke ječe, ker se je zoperstavil svojemu predstojniku in zamahnil proti njemu z roko in ga hotel udariti, toda ga ni zadel.

* Že zadnjič smo poročali, kako dobro se uvajajo motorji Raf-Knight liberške avtomobil. tvornice, novost l. 1913. Pred nekaj dnevi si je neki član cesarske hiše dal pokazati voz Raf - Knight 30/35 HP in se prav povoljno izrekel o njem. Ugajal je zlasti skoro popolnoma tihi tek voza, izravnost stroja in odlična zmoglost.

Slovenri in Slovenke!

Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Nežni, slabotni otroci

se kmalu popravijo, ako nekaj časa redno dobivajo ribje olje Scottova emulzija. Dosti bolj slastna in užitna kakor navadno ribje olje, jo ponavadi radi uživajo, je lahko prebavna ter hitrega učinka. Scottova emulzija pospešuje nastanek trdega mesa ter razvijanje mišic in kosti. Vsled splošnega ojačanja otroci kmalu začno kazati več veselja do življenja in že v kratkem času bodo začeli veselo skakati. Scottova emulzija, pri kateri je redilna vrednost še povišana z mineralnimi dodatki, je nedvomno na prvem mestu, biti pa mora pristna Scottova emulzija.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v v pisemnih znakih goblite od trdke SCOTT & BOWNE d. z. o. z. na Dunaju VII. sklicevaje se na naš list enkratno vpošiljatev poltušnje od kake lekarnе.

Plesna svila

Franko in še osamljenost se pošlje na dom. Bogata lahira vnučec s prvo pošto. G. Henneberg, dvorni dobavitelj Nj. V. nemške cesarice, Zürich.

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 6. februarja 1913.			
T e r m i n.			
Pšenica za april 1913.	za 50 kg	11-74	
Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	12-24	
Rž za april 1913.	za 50 kg	10-06	
Rž za oktober 1913.	za 50 kg	9-76	
Oves za april 1913.	za 50 kg	10-49	
Oves za oktober 1913.	za 50 kg	8-88	
Koruza za maj 1913.	za 50 kg	7-76	
Koruza za julij 1913.	za 50 kg	7-96	

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2		Srednji zračni tlak 736 mm	
februar.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C
5.	2. pop.	744-1	5-2
6.	7. zj.	742-5	0-5
		740-8	-1-3

Srednja včerašnja temperatura 0-8, norm. -1-2° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je Vsega mogočnemu dopadlo k sebi poklicati našo iskreno ljubljeno soprogo, ozir. mater, hčer, sestro, sinah in svakinjo, gospo

Marijo Rudolf
nadaučitelja soprogo

dne 5. t. m. v 45. letu nje starosti, po kratki mučni bolezni, danes zjutraj, v boljše življenje.

Pogreb nepozabne rajnice bo v petek, dne 7. t. m. ob 9. popoldne na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v domači župni cerkvi.

Prosi se tihega sožalja.

št. Vid nad Vipavo, 5. febr. 1913.

Želujoči ostali.

Prodajalka

se takoj sprejme.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

» Ali kupujete Cvekova domači »

brinovec, hrušovec in melisovec

iz Kamnika? — Za Ljubljano se sprejme

starejši zastopnik.

518

Prodaja se kos

ki že sedaj dobro poje. — Dalje se prodaja

otroški voziček

in otroška železna postelja.

Spodnja Šiška pri Ljubljani,

Kamniška ulica šte. 280.

519

K 200 — 300

mesečno se lahko zasluži s porabo v

zunanjih službi življenske in otroške za-

varovalnice. Primerno tudi kot postran-

ski zaslužek. Oferte z referencami pod

»Guter Verdienst« na anončno eks-

pedicijo Josip Heuberg, Gradec,

Herrengasse šte. 1.

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

Spreten knjigovodja

z večletno prakso in najboljšimi izpričevali išče stalne službe

Ponudbe pod 528

»Prva moč« na upravnistvo »Slov. Naroda«.

Sprejem 527

dekke

z dežele, izurjeno v trgovini z mešanim blagom. Vešča mora biti slov. in nemškega jezika, stara 17—20 let. Nastop takoj. Ponudbe če mogoče s sliko. Ivan Müller st., Zagorje ob Savi.

Jšče se stranka

katera bi opravljala 508

majhno gostilno.

Plača po dogovoru — Poizve se na Karlovški cesti šte. 8.

Stanovanje

v prvem nadstropju, obstoječe iz ene velike sobe, kuhinje, drvarnice in dela vrta ter drugih pritiklin 495

se odda za majnik na Dunajski cesti šte. 69.

Lepo stanovanje

v pritličju, 3 sobe s predsobo in kabinetom, vrhutega z vsemi potrebnimi stranskimi prostori 506

se odda s 1. majem 1913. Več se poizve Rezijska cesta št. 3.

Nekoliko vajenega 516

notarskega kandidata

sprejme takoj

notar Baš v Celju.

Večja ljubljanska trgovina išče za takoj 526

gospodično za prodajalko

Prednost imajo take, ki znajo dobro šivati in prikojevati ter imajo lepo pisavo. Dober za-lužek, ob porabnosti stalno mesto. — Ponudbe pod »Prodajalka šte. 526« na upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Proti stalni plači in proviziji sprejme velika tuzemska zavarovalnica za Ljubljano 520

lokalne zastopnike

Lajiki se najbolje instruirajo. — Mesečni dohodki 200—250 K. — Ponudbe pod »Pensionstahig« na anončno ekspedicijo Josip Heuberg, Gradec, Herrengasse 2.

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

519

Odda se takoj v najem stanovanje

na dvorišču, obstoječe iz 3 sob in pritiklin. Povpraša se Mar. Terezije cesta 10. 510

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

488

Vizitnice priporoča v elegantni obliki
Narodna tiskarna.

RAI

KNIGHT

30/35 HP.

Liberška tvornica avtomobilov z o. z.
Liberce, Češko.
Karl Čamernik & Ko., Ljubljana.

Oddam takoj velika, suho in zračno
skladišče

24 m dolgo, 14 m široko na Emonski
cesti št. 2. Ivan Jelačin, Ljubljana.
507

S 1 majem se odda lep

lokal z delavnico

Več pri: 513

A. Gjudu, Kongresni trg 5.

Spreten

trgovski pomočnik

slovenščine in nemščine popolnoma
zmožen se takoj ali za marec sprej-
me v trgovino z mešanim blagom na
hrvaški meji. — Ponudbe s prepisi iz-
pričeval pod „Spreten“ v Ljubljano
glavna pošta restanto. 497

Oddasta se z majnikom 1913

2 lokala

v Vegovih ulicah št. 12, pripravno za
pisarno ali obrt in

1 lokal

na Karlovski cesti št. 30, sedaj poli-
cijska stražnica. — Poizve se na Kar-
lovski cesti št. 30, I. nad. 500

BLUZE,

krila, kostume, plašče, pele-
rine, predpasnike,

otroške oblekice

plaščke, klobučke, havbice, čepice,
higienične potrebščine za novorojenčke
in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Turinški
Technikum Jmenau

Višje tehn. učilišče za gradbo strojev in
elektrotehniko. Oddelki za inženirje, tehnike
in delovodje. Velike tvorniške delavnice za
prakt. izvežbanje volonterjev. Drž. izpitna
kom. Inozemci dopušteni. Prosp. gratis.

Ravnatelj profesor Schmidt.

Popov
najboljša ruska
čajova znamka.

3701

Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92

priporoča svoje izvrstne
pianine, klavirje,
orkestrione, avto-
mate, gramofone,
plošče itd.
tudi uglašuje in
sprejema popravila

Ker je v lastni hiši poleg mesta in nima režijskih stroškov, mu je mogoče,
zadovoljiti čast naročnike kar najbolj solidno in ceno. Zadoštuje depisnica.

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

:: v različnih najnovejših slogih. ::

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznано solidno blago
ter najnižje cene.
Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

== različne kakovosti ==

Velika izbira 3408

otroških vozičkov,
vsakovrstnih slik, ogledal itd.

! FERNET BRANCA !

Svarilo!

Poročajo nam, da zadnje dni naš izdelek ponujajo po precej nižji ceni pod pretvezo, da firma
Šigm. Winter, Dunaj, III., nima več glavnega zastopstva.

Nasproti temu naznanjamo, da ima samo in edino ta firma, ozir. nje potniki in zastopniki pra-
vico do glavnega razpečavanja, da mi niti direktno ne damo potovati pa tudi ne oferirati in da gre
torej zgolj **za ponarejanje svetovnoznane grenkega likerja**

FERNET BRANCA

Svarimo torej vsakega, da ne kupuje kake ponaredbe, ker takó seveda ne dobite našega izvir-
nega izdelka in se Vam zaradi uvedene kazenske ovadbe lahko odvzame kupljeno blago.

Fratelli Branca
Milan.

➡ NB. Opozarjamo, da nismo v nikakih stikih s kako firmo v Omaku (Umago) pri Trstu. ➡